अभियान साप्ताहिक वेवसाइडमा पनि
www.abhiyanweekly.com

अभियान साप्ताहिक

ABHIYAN WEEKLY

abhiyan.weekly@yahoo.com

वर्ष : ३५ / अंक : ३० / २०७४ फागुन २५ गते शुक्रबार / 9 Mar., 2018 / मूल्य रू. १०/-

मातृकाले तर्साए व्यापारी

काठमाडौं । केही गर्ने साहस भएको भए उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्री मातृका यादवले धेरै गर्नसक्थे । उनको काम व्यापारीलाई तर्साउनेमात्र हुनथालेको छ । उनले शुभकामना दिन तम्सेका नेपाल पेट्रोलियम डिलर्स एसोसिएसनका पदाधिकारीलाई पैसा नकमाउने व्यक्तिलाई अहिलेको समाजले बहुला भन्छ । कतिपयले मलाई पनि बहुला भन्छन् । म मात्रै होइन तपाईहरू पनि बहुलाउनको लागि तयार हुनुहोस् । भनेर कारवाही गर्ने धमास दिएका छन् ।

मन्त्रीले यसरी तर्साए- क्राइम गर्ने कुरा सोच्दै नसोच्नुहोला । कर तिरेर राज्यलाई बलियो बनाउन लाग्नुहोला । जसले चलखेल गर्छ, कर्मचारी होस् कि व्यापारी ऊ जेल जान्छ । म जेल हाल्छु ।

>>> बाँकी ८ पेजमा

भारतले नचाहे सार्क सम्मेलन नहुने

काठमाडौ । प्रधानमन्त्री केपी ओलीले दक्षिण एसियाली क्षेत्रीय सहयोग गठन (सार्क)लाई पनु सक्रिय बनाउन पहल गर्ने बताएका छन् । नेपाल भ्रमणमा आएका आफ्ना समकक्षी पाकिस्तानका प्रधानमन्त्री साहिद खकान अब्बासीसँगको भेटमा प्रधानमन्त्री ओलीले यस्तो बताएका हुन् । भेटमा प्रधानमन्त्री ओलीले सार्क सदस्य मुलुकहरूबीच हार्दिकता कायम गनुपर्नेमा जोड दिएका छन् । ओली सार्कका वर्तमान अध्यक्ष समेत हुन् ।

२०१६ मा को नोभेम्वर पाकिस्तानमा हुने तय गरिएको सार्क शिखर सम्मेलन भारत र पाकिस्तानको आन्तरिक द्वन्द्वले गर्दा रोकिएको थियो । काश्मिरको

>>> बाँकी ८ पेजमा

प्रधानमन्त्रीको फैसला आज

काठमाडौं । संविधानअनुसार सांसदको सपथग्रहण गरेपछिमात्र प्रधानमन्त्री नियुक्ती र सपथग्रहण गर्नुपर्ने हुन्छ । यता देउवाले राजीनामा दिए, उता राष्ट्रपतिले सेकेण्डभर ढिलो नगरी केपी ओलीलाई प्रधानमन्त्री

>>> बाँकी ८ पेजमा

सत्तापक्ष र प्रतिपक्षी दलको सम्बन्ध चिसिँदै

एमालेभित्रै राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीको विरोध

काठमाडौ । वाम गठबन्धनले अहिलेकै राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीलाई पुन पाँच वर्षका लागि राष्ट्रपति बनाउने निर्णय गरेपछि संघीय संसदमा प्रमुख प्रतिपक्षी दल रहेको नेपाली कांग्रेसले तिव्र असन्तुष्टि जनाएको छ । त्यही असन्तुष्टिका कारण निर्वाचनमा पराजित हुने निश्चित हुँदाहुँदै पनि उसले समेत राष्ट्रपतिमा आफ्नो उम्मेदवार खडा गरेको छ । नेपाली कांग्रेसका अनुसार राष्ट्रपति भण्डारीले शेर बहादुर देउवा नेतृत्वको सरकारले राष्ट्रियसभा संसदमा सिफारिस गरेका ३ जनालाई राष्ट्रपतिले मनोनित नगरि केपी ओली प्रधानमन्त्रीमा नियुक्त नभएसम्म सरकारले गरेको सिफारिसलाई रोकेर राखेको आरोप लगाएको छ । ओली प्रधानमन्त्रीमा नियुक्त भएपछि ओली सरकारले वाम गठबन्धनका ३ जनालाई सिफारिस गरेकोमा सिफारिस गरेको एक घण्टा भित्रै मनोनित गरेको कांग्रेसको

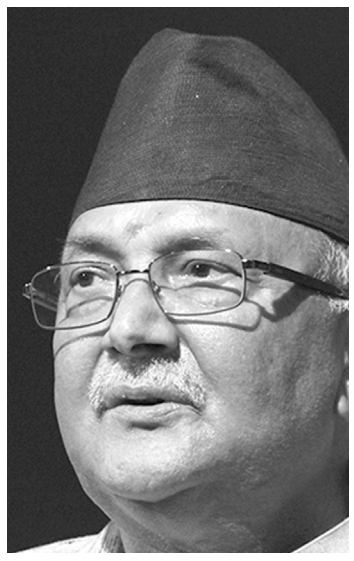

आरोप रहेको छ । कांग्रेसका अनुसार राष्ट्रपति भण्डारीले कार्यकारी अधिकार

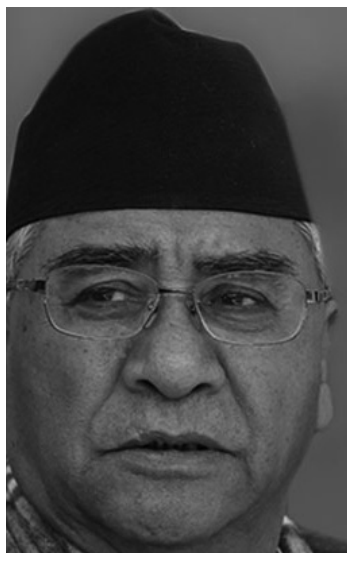

प्राप्त प्रधानमन्त्रीको अधिकारमाथि नै गम्भीर हस्तक्षेप गरेको आरोप समेत लगाएको छ ।

भण्डारीलाई पुन राष्ट्रपतिको उम्मेदवार बनाउनुपर्ने अडानमा प्रधानमन्त्री ओली पहिला देखि नै अडिग रहेका थिए । नेकपा एमालेभित्र पनि भण्डारीको पक्षमा र विपक्षमा विवाद रहेको थियो । नेकपा एमालेको २२ सदस्यीय स्थायी समितिले मात्र निर्णय गरेर भण्डारीलाई राष्ट्रपतिको उम्मेदवार बनाईकोप्रति पनि एमालेका नेताहरूले आपत्ति जनाएका छन् । एमालेको केन्द्रीय समितिलाई समेत त्यस विषयमा कुनै जानकारी दिएका थिएन । मंगलबार मध्यरातमा भण्डारीको पक्षमा निर्णय भएपछि घनश्याम भुसाल लगायतका केही नेताहरूले असन्तुष्टि जनाएका भएपनि सर्वसम्मत निर्णय भएको जानकारी प्रकाशित भएपछि असन्तुष्टि जनाउने नेताहरूले सर्वसम्मत नभएर बहुमतको आधारमा निर्णय भएको

>>> बाँकी ८ पेजमा

राजपा र फोरम सरकारमा जाने

काठमाडौ । प्रधानमन्त्री केपी ओलीले संघीय समाजवादी फोरमलाई सत्तामा सहभागि गराउने प्रयास गरिरहेको बेला अर्को मधेशकेन्द्रित दल राष्ट्रिय जनता पार्टीले आफुहरूलाई सरकारले वेवास्ता गरेको र फोरमसँग मात्र सहमति गरिए मधेशसका मुद्दाको बारेमा र संविधान संशोधनका बारेका आफ्नो पार्टीलई त्यो मान्य नहुने भनिरहेको बेला प्रधानमन्त्री ओलीले राजपाका नेताहरूसँग पनि सरकारमा आउन वार्ता थालेका छन् । फोरमसँग वार्ता अन्तिम टुँगोमा पुऱ्याएपछि राजपासँग वार्ता थालिएको हो ।

राजपा मण्डलका अध्यक्ष महन्थ ठाकुर र प्रधानमन्त्री ओलीबीच केही दिन अगाडि गहन वार्ता भएको छ । प्रधानमन्त्री ओलीले मुलुक बनाउने उदेश्यले आफु अगाडि बढेकाले यो कार्यमा सहयोग गर्न राजपालाई पनि सरकारमा

सहभागि गराउन आफुले चाहेको प्रधानमन्त्री ओलीले ठाकुरलाई आग्रह गरेका थिए । ओली नेतृत्वको सरकारलाई बहुमतको आवश्यकता छैन । वाम गठबन्धनसँगै बहुमत रहेको भएपनि सबै दल मिलेर अघि बढ्नको लागि

>>> बाँकी ८ पेजमा

विरोधको बाबजुद देउवा नै नेता

काठमाडौ । नेपाली कांग्रेसभित्र नेतृत्व परिवर्तनको माग उठिरहेको बेला पार्टी सभापति शेर बहादुर देउवा नै संसदीय दलको नेता चुनिएका छन् । दलको नेताका लागि सोमबार भएको निर्वाचनमा पूर्वप्रधानमन्त्री समेत रहेका देउवाले दुई तिहाई मत पाएका थिए । देउवाका प्रतिस्पर्धी रहेका पूर्वमहामन्त्री प्रकाशमान सिंहले जम्मा १९ मत पाएका थिए भने देउवाले ४४ मत पाएका थिए, सिंहभन्दा देउवाले २५ मत बढी ल्याएर संसदीय दलको नेता चुनिएका हुन् । कुल ६३ मत रहेको संसदीय दलमा देउवाले दुई तिहामई मत ल्याएका छन् ।

संसदीय दलको नेता चुनिएपछि नेता देउवाले आफ्नो प्रतिस्पर्धी सिंहलाई दाईसँगको हारलाई स्वाभाविक रूपमा लिन आग्रह गरेका थिए भने मैले पनि गिरिजाप्रसाद कोइरालासँग हारेको हो दाईसँग हार्ने चलन नै रहेको उनले बताएका थिए । निर्वाचन सम्पन्न भएपछि बसेको संसदीय दलको बैठकमा देउवाले भने प्रकाशमान जीले दाईसँग चुनाव हार्नु भएको हो यसलाई सहज रूपमा लिनुपर्दछ भन्दै अब कांग्रेस एक ढिक्का भएर अघि बढ्नुपर्ने बताएका थिए । संसदीय दलको बैठकमा देउवा र सिंहले मात्र सम्बोधन गरेका थिए । चुनाव हारेपछि सिंहले पार्टीभित्र नेतृत्व परिवर्तन गर्नुपर्ने आवाज उठेकोले त्यसलाई आफूले प्रतिनिधित्व गरेको बताएका थिए । लोकतान्त्रिक अभ्यासमा मैले हारलाई स्वाभाविक रूपमा लिएको छु भन्दै पार्टीजस्तो लथालिङ्ग हालतमा संसदीय दल नपुगोस् सिंहले भने पार्टी चलाएजस्तो संसदीय दल तपाईले चलाउनु पाउनुहुन्न । पार्टी लथालिङ्ग बनाउनुभयो संसदीय दल त्यस्तो नबनाउनु

>>> बाँकी ८ पेजमा

स्यावास् राजेन्द्र

काठमाडौं । युवा नेता तथा राप्रपा नेपालका एकमात्र सांसद राजेन्द्र लिंगदेनले संसदको शपथग्रहण समारोहमै सत्तारूढ एमाले, माओवादी र प्रतिपक्षी कांग्रेसलाई चित ख्वाइदिएका छन् । राजेन्द्र लिंगदेनले बैठकमा बोल्दा एमाले र कांग्रेसका सभासदहरू चुँ बोल्न सकेनन् । लिंगदेनले भनेका थिए- मैले चुनावका बेलामा र अहिले संसदबाट भन्छु भ्रष्टाचार गर्नु भनेको जन्मदिने आमाको रगत खानु सरह हो । सबै सांसदले यसो भन्न नसके पनि भ्रष्टाचार गर्दिन भन्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गरौं ।

लिंगदेनले त बोले तर कसै पनि पार्टी अथवा

>>> बाँकी ८ पेजमा

दाहाल नायकबाट खलनायक बने

काठमाडौ । नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी)का महासचिव मोहन बैद्य किरणले देशमा नयाँ खालको क्रान्ति गर्ने उद्घोष गरेका छन् । गत शनिबार चितवनको भरतपुरमा भएको सम्मान कार्यक्रममा उनले नेत्रविक्रम चन्द विप्लव नेतृत्वको नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीसँग पार्टी एकता गरेर नयाँ क्रान्तिमा होमिने बताएका छन् । हामी दुई पार्टी मिलेर नयाँ क्रान्ति गर्दछौं । उनले भने तर पहिलाको जस्तो रक्तक्रान्ति होइन ।

अबको क्रान्ति दुई पार्टी एकता भएर गर्ने भन्दै माओवादी केन्द्रले ज्यान गुमाएका, वेपत्ता भएका घाइते परिवारका मागलाई वेवास्ता गरेकोले अब त्यो जिम्मेवारी पुरा गर्ने दायित्व आफूहरूको काँधमा आएको भन्दै सहिदहरूको सपना साकार पार्न पनि क्रान्ति नै आवश्यक भएको बताएका छन् । पुर्वप्रधानमन्त्री एवं माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष

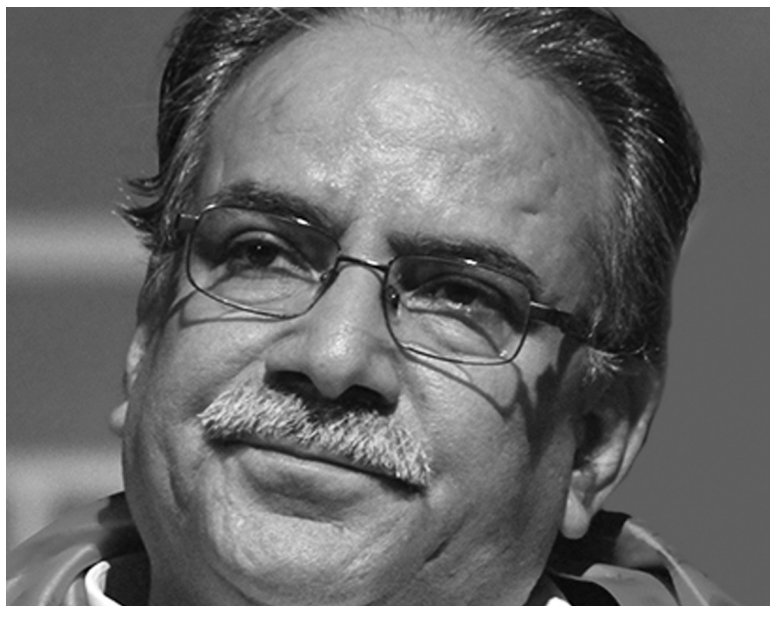

पुष्पकमल दाहालप्रति लक्ष्यित गर्दै उनले थपे १० वर्ष युद्ध लड्ने क्रममा दिवंगत भएका वेपत्ता भएका र घाइते परिवारका विषयमा देशका महानायक अहिले खलनायकमा परिणत हुनुभएको आरोप लगाउँदै त्यसैले आफूहरूले क्रान्तिको बाटो रोज्नु परेको बताएका थिए । विप्लवको घरमा पक्राउ पुर्जी जारी गरेको भन्दै विप्लवलाई पक्राउ गरेर देखाउन ओली सरकारलाई चुनौती समेत दिएका थिए । जनयुद्धमा योगदान दिएका नेताहरू जेल जीवन विताईरहँदा दाहाल भने सत्तालिप्सामा मात्र केन्द्रीत भएको उनको आरोप थियो । एक्लै काम गर्ने हैसियत गुमाएपछि दाहाल कहिले कांग्रेस र कहिले एमालेसँग टाँसिएर बसेका प्रचण्डलाई अब विश्वास गर्न सकिँदैन भन्दै हिजो संसदीय व्यवस्थाको विरूद्ध हतियार उठाएर प्रचण्ड अहिले त्यही व्यवस्थाका पक्षमा संघर्ष

>>> बाँकी ८ पेजमा

The spectre of non-Hindi resistance

Garga Chatterjee

A spectre is slowly but surely beginning to haunt the imperial forces of Hindi-Hindu-Hindustan ideology – this is the spectre of non-Hindi resistance under the banner of linguistic equality, state rights and federalism. All the powers of the deep Indian Union state have entered into an unholy alliance to exorcise this demon: the Delhi elite, the ruling BJP, the RSS and its associated organizations, Hindi-Hindu militias and vigilantes, Delhi think-tanks, pan-Indian Union corporate, Delhi ideology media, Delhi ideology academia of all hues, their contractors and collaborators. Where is the force against Hindi imperialism and for linguistic equality and state rights that has not been decried as 'anti-national' by its opponents in power in Delhi? Where is the opposition that has not hurled back the branding reproach of "anti-national", against any party that has stood for State rights and linguistic rights?

Two things result from this fact. Firstly, the struggle for federalism and linguistic equality is already acknowledged by all Delhi gangs to be itself a power. Secondly, it is high time that linguistic equality movements openly publish their views and aims, and meet this fairy tale of a "single mother tongue "with a manifesto of the movement itself. To this end, linguistic rights activists of various linguistic nationalities will be assembling in Bengaluru and draft the Bengaluru resolution for linguistic rights. This will happen on February 21, 2018 for that date is a special day for all linguistic nationalities all over the world which face discrimination on the basis of their mother tongue. That day promises a future, a future when such discrimination will end.

The 2014 election of the BJP has given a strong fillip to non-Hindi mother language rights movements in the Indian Union. These are not fringe movements, as multiple non-Hindi state governments have not been able to accomplish what they have in three year since 1947. Since 2014, official announcements have been made making Bengali compulsory in the schools of West Bengal, Kannada in the schools of Karnataka, Telugu in the schools of Telangana and Andhra Pradesh and Malayalam in Kerala schools. They join Tamil Nadu, which has been a beacon in such issues. What is important to note here is that they are all non-BJP states, representing a very wide political range – from states' rights ideology parties like the Trinamool Congress to a strong states' rights advocate in a weakening Delhi party like the Congress' Siddaramaiah in Karnataka to a universalist ideology party with a strong local base in the Communist Party India (Marxist) in Kerala.

What these states have started doing in this short period between 2014 and 2017 is something that they haven't done since 1947. Thus, one must look at the emergent realities of the 2014-2017 periods to answer questions related to language issues in India. Across the non-Hindi states, there is a realization that soft linguistic nationalism has the potential to effectively counter the BJP's Hindi-Hindu nationalism. It is one of the last remaining strongholds against the all-round Hindi imposition, communalization of politics, and the unprecedented attacks on, the erosion of and the interference in state rights, with NEET, the Goods and Services Tax and Niti Aayog being just a few examples. It is this combination of factors that had led to this moment. It is high time that linguistic equality movements openly publish their views and aims, and meet this fairy tale of a "single mother tongue" with a manifesto of the movement itself

And like elsewhere in the world, the issue of linguistic rights is being associated with issues of discrimination in civilian government jobs, military jobs and in terms of how the non-Hindi state subsidizes the Hindi states. Even N. Chandrababu Naidu, chief of the tenuous BJP ally Telugu Desam party has raised concerns about Hindi belt migration and huge fertility differences between Hindi and non-Hindi states. Leader of the foremost Tamil party, DMK M.K.Stalin has termed Union government moves a threat to the integrity of the Indian Union. West Bengal premier and Trinamool supremo Mamata Banerjee has stated on record that the Union government should only have four departments – currency, external affairs, external defence and railways. In fact, under her regime, for the first time since 1947, the West Bengal government now has its own state logo. Karnataka Chief Minister and votary for Kannada rights, the mighty Siddaramaiah, are exploring the possibility of Karnataka having its own separate official state flag. Tamil Nadu already has a state anthem. While this democratic emphasis is there, Hindi-Hindu-Hindustan forces are busy pushing forward with their own divisive agenda. Currency notes have been Delhified and Hindified, as have passports and Union government offices. Now even entry for science subjects at the PhD level in elite institutes require compulsory Hindi literacy.

Thus, February 21 this year is a milestone in the path of a long gathering storm that is rising out of discrimination to the point of annihilation. Since linguistic discrimination essentially results in second class citizenship, the backlash is natural. This backlash is democratic, people-centric, bottom-up and not top-down, undemocratic and imperial as is in case of Hindi imposition. What were language rights movements in various states are now working in tandem with political forces on the ground and also in co-ordination with each other. Because this fraternal co-ordination between sister linguistic States is the best guarantee of integrity in a federal democratic Indian Union whose unity is under the threat from the divisive forces of Hindu extremists.

INVESTIGATOR: ELIAS DAVIDSSON , EXPOSED INDIAN LIES

AS the Pakistani audience is focused on the political circus at home and the armed forces quietly launched new offensive to deal with remnants of terrorism in Balochistan, a new book has stirred a storm in India, reigniting a debate whether or not the Mumbai attack, also known as 26/11, was a false flag operation carried out by agents of Indian intelligence covertly backed by actors in Israel and the US.

The book 'The Betrayal of India: Revisiting the 26/11 Evidence', is authored by celebrated investigator Elias Davidsson, who also inked another meticulous book, Hijacking America's Mind on 9/11. Davidsson's book has identified many holes in the Indian story portraying Mumbai attacks as India's 9/11. In his conclusion, Davidsson says it is highly plausible that 'major institutional actors in India, the United States and possibly Israel, were complicit in conceiving, planning, directing and executing the attacks of 26/11; but the evidence of a deceptive investigation is even stronger'.

"The first definite conclusion of this book is that India's major institutions, including the central government, parliament, bureaucracy, armed forces, Mumbai police, intelligence services, judiciary and media, have deliberately suppressed the truth regarding 26/11 and continue to do so. I could discover no hint of a desire among the aforementioned parties to establish the truth on these deadly events." The suspect, after being convicted and sentenced to death, was presumably executed, but the hanging was done secretly in jail and his body, like the bodies of the other dead 'terrorists', was buried in a secret place

Despite the fact that both Pakistan and Lashkar-e-Taiba denied responsibility for the attacks and, Davidsson argues, they did so for a good reason, it was also interesting to note how Indian establishment managed to get a bonanza of funds and equipment for the Mumbai police. By framing 26/11 as an act of war, India also got an immediate 21pc hike in military spending with promises of increases in subsequent years. The following arguments may help us in evaluating the events which prove a cover-up. In the Mumbai attack case, the then Indian prime minister implied, while the attack was still in progress, that the perpetrators were from a terrorist group supported by, or at least tolerated by, Pakistan. When officials claim to know the identity of a perpetrator (individual or group) prior to any serious investigation, this suggests that a false narrative is being initiated and that strenuous efforts will soon be made to implant it in the minds of the people. More importantly, soon after the attacks, Henry Kissinger attempted to implicate Pakistan. Three days prior to the attack on the Taj Mahal Palace Hotel in Mumbai, one of the main attack sites, Kissinger had been staying in the hotel. Kissinger "sat with top executives from Goldman Sachs and India's Tata group in the Taj to 'chat about American politics'". Kissinger's presence on the scene with the Indian elite (the Tata family is one of India's wealthiest, and the Tata Group owns the Taj) would be peculiar enough to cause raising of the eyebrows, but when combined with his immediate finger-pointing to Pakistan, it becomes extremely suspect. As Davidsson shows, the case against Pakistan remains full of contradictions, unsupported allegations, and absurdities.

More importantly, neither the police nor the judge charged with trying the sole surviving suspect, Ajmal Kasab, made public a timeline of events. Even the most basic facts of when a given set of attacks began and when they ended were left vague. Key witnesses were not called to testify. Witnesses who said they saw the terrorists commit violence, or spoke to them, or were in the same room with them, were ignored by the court. Contradictions and miracles were not sorted out. One victim was apparently resurrected from the dead when his testimony was essential to blaming Pakistan. A second victim died in two different places, while a third died in three places. No one in authority cared enough to solve these difficulties. Eyewitnesses to the crime differed on the clothing and skin colour of the terrorists, and on how many of them there were. No resolution was sought. At least one eyewitness confessed she found it hard to distinguish "friends" from terrorists. No probe was stimulated by this odd confusion. The number of terrorists who committed the deed changed repeatedly, as did the number of terrorists who survived. Crime scenes were violated, with bodies hauled off before they could be examined. Identity parades were rendered invalid by weeks of prior exposure of the witnesses to pictures of the suspect in newspapers.

Claims that the terrorists were armed with AK-47s were common, yet forensic study of the attack at the Cama Hospital failed to turn up a single AK-47 bullet.

Of the "hundreds of witnesses processed by the court" in relation to the attacks at the Café Leopold, Taj Mahal Palace Hotel, Oberoi-Trident Hotel or Nariman House, "not a single one testified to having observed any of the eight accused kill anyone". Indian authorities declined to order autopsies on the dead at the targeted Jewish center in Nariman House. The dead, five out of six of whom were Israeli citizens, were instead whisked back to Israel by a Jewish organisation based in Israel, allegedly for religious reasons. Religious sensitivity seems to have extended to a large safe at the crime scene, which the team also transported to Israel. The surviving alleged terrorist had no public trial. No transcript of his secret trial has been released. One lawyer who agreed to defend the accused was removed by the court and another was assassinated. The public was told there was extensive CCTV footage of the attacks, despite the mysterious malfunctioning of the majority of CCTV cameras on the days in question; but only a very small percentage of the claimed footage was ever released and it suffers from serious defects – two conflicting time-stamps and signs of editing. Members of an elite Indian commando unit that showed up with between 475 and 800 members to battle eight terrorists were not allowed to testify in court. The 'confession' of the suspect, on which the judge leaned heavily, was given in secret. No transcript of this confession has been released to the public and the suspect later renounced the confession, saying he had been under threat from police when he gave it. The suspect, after being convicted and sentenced to death, was presumably executed, but the hanging was done secretly in jail and his body, like the bodies of the other dead 'terrorists', was buried in a secret place.

It is difficult to see how the investigation described above differs from what we would expect to see in a police state. Evidently, the 'world's largest democracy' is in trouble. Meanwhile, motives for the 'highly plausible' false flag attack, Davidsson notes, are not difficult to find. The attacks not only filled the coffers of national security agencies, creating as they did the impression of a permanent threat to India, but also helped tilt India toward countries claiming to take the lead in the war on terror. The FBI showed great interest in the attacks from the outset. It actually had a man on the scene during the attacks and sent an entire team directly after the event. The Bureau was, remarkably, given direct access to the arrested suspect and to his recorded confession (before he even had a lawyer), as well as to eyewitnesses. The book hence has rebuffed the entire Indian cooked up story on Mumbai attacks, providing a new impetus to the claims that it was a false flag operation conducted by Indian intelligence agencies in cahoots with US and Israeli collaborators. It is no secret how David Headley, a US citizen, had put entire blame on Pakistan.

Hence, the book has cleared Pakistan of all the allegations of committing terrorism in India and gives a new insight for the international community to look into the matter and bring the real perpetrators of the crime to justice.

कांग्रेस उठ्ने भए राजावाद र हिन्दुवाद अँगाल

• राजन कार्की
rajan2012karki@yahoo.com

वीपी किन अमर छन् ? वीपी किन पुज्य छन् ? किनभने २०३३ सालपछि जे गरे, देशवादी भएर गरे । जुन निर्णय लिए देशको हितमा लिए । त्यसैले वीपी अमर छन्, वीपी पुज्य छन् । जनमत संग्रहमा हार्दा समेत वीपीले आक्रोश देखाएनन्, सुधारिएको पञ्चायतले जितेकोमा वक्तव्य निकालेर समर्थन गरे । राजनेतामा हुनुपर्ने सम्पूर्ण गुण वीपीमा थियो त्यसैले वीपीले पञ्चायत ढलेको त देखेनन्, परिवर्तनको जग अवश्य हालेका थिए, जसको परिणति बहुदल थियो ।

०४६ पछिको कांग्रेस नेतृत्वले वीपीबाद बिस्तारै पन्छाउँदै गयो र २०६३ मा पुग्दा नपुग्दै कम्युनिष्टको तोक्मा बन्न पुग्यो । कम्युनिष्टले तोक्मा झिकिदियो, कांग्रेस ढल्यो, कम्युनिष्ट शासनमा पुग्यो । यही सत्य नबुझ्दा कांग्रेसको दुर्गतिका दिन सुरू भएका हुन् ।

यतिबेला संविधानमा धर्मनिरपेक्षता र गणतन्त्र उल्लेख भएपछि हिन्दुराष्ट्र र राजतन्त्र हिड् बाँधेको टालो मात्र छ । यो टालोबाट कसैलाई बास्ना आउँछ, हिन्दुराष्ट्र राजतन्त्रविरोधीहरूलाई गनाउँछ । राजतन्त्र फाल्न गिरिजाप्रसाद कोइराला, प्रचण्डहरूले गर्नुसम्म मेहनत गरे, त्यो मेहनतले उनीहरूको स्वार्थ कति पूरा भयो, कति भएन, त्यो उनीहरूलाई थाहा छ । कोइरालावादभित्रैको जगबाट उम्रेका देउवालाई पनि सत्ताको स्वाद त आयो तर कांग्रेसी बिरासत बिरानो बिरानो, पुरानो पुरानो बनँइदिएको छ ।

नेपालमा तातो विषय रातोको छ, रताम्मे नेपाल लिएर केपी ओली, नेपालै रताम्मे पार्छु भनेर प्रचण्डलाई अँगालो मार्दै दुई तिहाई जुटाउनतिर लागेका छन् । कालो र मैलो बनेको कांग्रेस किन दुई तिहाई भनेर गिदी मथिङ्गल खियाउन जुटेको छ ।

इतिहासबिदलाई थाहा छ, फ्रान्समा राजा काटिएपछि नेपोलियनको उदय भयो । सत्ताले उनलाई जीतको कल्की लगाइदियो, कल्की टल्कियो पनि तर उनी यति व्यक्तिगत महत्वाकांक्षामा लटपटिए कि आखिरमा उनलाई त्यही कल्कीले हारको स्वाद चखायो । अस्ताएका हुँआ कार्लोस फर्केनन् । रूसमा जारशाही फर्केन । न चीनमा कोमिताङ्ग नै फर्कियो । राज्यसत्ताबाट जो गए, जानु नौलो कुरा होइन । शासनमा आउनेले अमर हुने काम गर्न सक्नुपर्छ । काम गर्छु भन्नेहरू जब अविश्वसनीय हुन्छन्, तिनीहरू फर्कदैनन् ।

नेपाली राजनीतिमा नेपाली कांग्रेसले चुनाव हार्‍यो, लज्जाजनक रूपमा कम्युनिष्टसँग हार्‍यो । तर जनताको विश्वास जित्नसक्ने वीपीवादको टालो बाँकी छ, त्यो टालो कालोमैलो भएको मात्र हो, सफाइतिर लाग्ने हो, सुधारिन थाल्ने हो भने हारेको जनमतलाई जनबलमा बदल्न सकिने आधार र धरातलचाहिं बाँकी छ । सत्ता गएको हो, स्वत्व गएको छैन । नेपोलियनको जस्तो अहंकार फाल्ने हो भने नेपाली कांग्रेसले कोमिङ्ताङ हुनु पर्दैन । नेपाल रताम्मे पार्ने, पचास वर्ष रताम्मे हुन्छ भन्नेहरूलाई पछार्न सकिने वीपीवादको हतियार कांग्रेसले अबेर नगरी साँध लगाउन थालिहाल्नुपर्छ । सर्त यत्तिम(ात्र हो ।

हामी हिन्दु, महाभारतको कथामा अभिमन्यु बालकलाई चक्रव्यूहमा पारेर दाह्रा धसी-धसी मारिएको वर्णन छ । अबोध बालकलाई मार्नु अधर्म थियो तर त्यो अधर्म भयो, त्यस्तै अधर्म हो हिन्दुधर्मको बिनास र राजसंस्था उखेल्न कांग्रेसको अग्रसरता । डिजाइन दिल्लीको थियो, प्रोत्साहन प्रचण्डजस्ता माओवादीको थियो र अग्रसरता लियो कांग्रेसले । पाप धुरीबाट कराउँछ भन्ने नेपाली उखान छ, पाप करायो, कांग्रेसले कम्युनिष्टसँग परास्त हुनुपर्‍यो । २०१५ सालमा ४ सिट भएको कम्युनिष्टहरू आज दुईतिहाई जुटाउँदै छन्, कांग्रेसका लागि योभन्दा ठूलो सिख के हुनसक्छ ? क्रिश्चियनको हाहा हुहुमा लागेर हिन्दुधर्म मासियो, कम्युनिष्टको लहैलहैमा लागेर राजसंस्था सिध्याइयो । यो त कालिदास प्रवृत्ति भयो । जसको परिणति कांग्रेसले समर्थक गुमायो, चुनावमा पाहा पछारिएजसरी पछारियो । कांग्रेसमा शुद्धि छ भने आफ्नो घुँडामा आफैले बन्चरो किन हानिएछ भनेर चिन्तन मनन गर्न जरूरी छ । बाबुराम भट्टराईले पाउनुपर्ने छात्रबृत्ति अरूलाई दिइदा उनी बिद्रोही बनेका हुन् । उनले लिएर गएको ४० बुँदे मागपत्रलाई मिल्काएर जनयुद्धमा होम्न वातावरण बनाइदिने अहिलेका कांग्रेस सभापति देउवा त्यतिबेला प्रधानमन्त्री थिए । सुनको किस्तीमा सत्ताको साँचो लगेर बुझाउने बेलामा पनि यिनै देउवा प्रधानमन्त्री थिए । र, राजाजस्तो व्यक्ति(लाई प्रधानमन्त्रीसमेत हुनुपर्छ भनेर सन्क(ाउने दरवारिया सल्लाहकारहरूको गल(तीले जनआन्दोलनमा घ्यू थप्यो, दिल्लीले माओवादीलाई मिलाएर नाङ्गो तरवार नै बनाइदियो, के चाहियो राजाले २०६३ साल वैशाख ११ गते सम्झौता गरेर मरेको संसद ब्यूँताइदिए । तिनै राजालाई २०६५ साल जेठ १५ गते सिध्याउने त्यही मरेर ब्यूँतिएको संसद र नेताहरू कारण बने । गत फागुन ७ गते पनि पूर्वराजा सोध्दैथिए- त्यो सम्झौता किन पालना भएन ? यसअघि कात्तिक ४ गते उनले आफू देशको नेतृत्व लिन तैयार भएको घोषणा समेत गरेका थिए ।

अहँ, राजनीतिक दलहरू पटक्कै बोल्दैनन् । पूर्वराजा बोलिरहे, पार्टीहरू सुनिरहे । काग कराउँदै छ, पिना सुक्दैछ ।

मध्य र सुदूरपश्चिमको भ्रमण सकेर पूर्वराजा यतिबेला पूर्वतिर धार्मिक भ्रमणमा निस्केका छन् । पूर्वराजालाई रानू मानेर घेर्ने जनताको कमी छैन, राजा आउ देश बचाउ भन्नेहरूको भीडको पनि कमी छैन तर राजतन्त्र र जनतावीचको भत्केको राजनीतिक पुल बनाउने कसले ? भारतले हालै हिन्दुसम्राटको मान्यता दिएर सम्मान गर्‍यो, त्यो सम्मानलाई समेत संघीय गणतन्त्र नेपालको पद्धतिलाई संस्थागत गर्न थालेका राजनीतिक दलहरूले हेरे, हेरिरहे । प्रतिक्रिया जनाएनन् ।

खट्केको कुरा यत्तिमात्र हो कि पञ्चायत फालिदा कुनै पञ्चलाई दुःखेन । जीवनभर पञ्चायतलाई पञ्चदेवलको हण्डी बनाएर खानेहरू कोही सती पनि गएनन् । राजतन्त्र फालिदा पनि राजावादी कसैले सार्वजनिक दुःखेसो गरेको सुनिएन । सबै कोठे राजावादी, कोठामा बुर्लुक्क बुर्लुक्क उफ्रने, सडकमा गणतन्त्रवादी पल्टने । अहिले पनि त्यही निरन्तरता दोहोरिएको छ । दोहोरिरहेको छ । संगठित भएर हिन्दुधर्मको पुनर्स्थापना र राजसंस्थालाई स्थान दिने कुरामा यो खेमाका बुज्रुकहरूमा चेत फिरेको छैन । कति दयनीय अवस्थामा छन् बहुमत र बहुसमर्थक यो खेमा ?

हिन्दुधर्म र राजसंस्था बुढो रूख ढालेझैं गर्लम्म ढालियो, विरोधीले विजयोत्सव मनाए, समर्थक जो अत्यधिक बहुमतमा छन्, तिनले न किरिया बसे, शोक मनँउने साहसम्म पनि गर्न सकेनन् ।

अचम्मको राजनीतिक परिदृश्य देखिन्छ हाम्रो देशमा । पूर्वराजा जता जान्छन्, त्यता पार्टीका कार्यकर्तासमेत राजसंस्थाको प्रशंसा गर्छन्, पछि लाग्छन्, भेट्न ला(लायित देखिन्छन् । राजनीतिक नेता र पार्टीहरूको कार्यक्रममा तिनै जनता लोकतन्त्रको नाराबाजी गर्छन् र नारा लगाएर थाक्दैनन् । जनता तिनै हुन्, जता पनि भीड लाग्छन् । कहिले यता पल्टन्छन्, कहिले उता फर्कन्छन् । कार्यकर्ता सबैलाई शीतल छ, हुटहुटी छ त आमनागरिक जो राजनीतिक पहुँचमा छैनन् । सबैभन्दा ठूलो जमात र पीडित बर्ग यिनै हुन् । यिनैका सन्तान देशमा गरिखान पाइएन भनेर दि(नदिनै बिदेश दौडिरहेका छन् । घरपारिवार पाल्न, सुख खोज्न र जिम्मेवारी निभाउन दौडिने यो भीड विदेशमा पनि पीडित छ, शोषित छ । एकाधले राम्रो काम पाएका होलान्, अधिकांश तालुको पसिना पैता(लामा पुऱ्याएर पनि मरिरहेका छन्, शोषित भइरहेका छन् । ती नागरिकको हालतबारे सरकारले कहिले वास्ता गरेन । नेता र सरकार चन्दा, कर उठाउँछ, नागरिकप्रतिको दायित्व कहिले पनि निर्वाह गर्दैन, गरेको छैन । हिन्दुधर्म र राजतन्त्र हेरेको हेर्‍यै मारियो । नेपाल धर्मनिरपेक्ष भनेर घोषणा गरिदा पोप खुशी भएछन्, क्रिश्चियनहरूले भोज नै खाए । गणतन्त्र त आयो, नेपालमा गणतन्त्र घोषणा हुँदा दिल्लीमा बिजयोत्सव मनाइयो । १२ वर्षदेखि ९५ प्रतिशत ॐकार परिवार दुःखी छन्, गणतन्त्रबाट गणले सुख पाएनन्, कसैलाई शुभलाभ भएको छ त विदेशी कठपुतलीहरूलाई मात्र । यस्तो शासन हो कि शव, नेपाली जनताले कति समयसम्म बोकिरहनुपर्ने ?

नेपाली कांग्रेसले अझै बुझेजस्तो लाग्दैन कि १० वर्षे जनयुद्ध र १२ बुँदे दिल्ली सम्झौताको जन्म हिन्दुधर्म र राजसंस्था सिध्याउनका लागि भएको रहेछ भनेर । धर्म र राजसंस्था सिद्धिदा कांग्रेस टाट पल्टन्छ भन्ने कुरा वीपीले बुझे र उनले ज्ञान पनि दिएका थिए । राजतन्त्र र कांग्रेसको घाँटी जोडिएको छ । जब जब द्विविधा हुन्छ, देशको माटो हातमा लिएर सोच्नु, माटोले जे भन्छ त्यही गर्नु । आज कांग्रेससँग यही वीपी मन्त्र छैन, सबथोक भएर पनि कांग्रेस कम्युनिष्टका साम घुँडा टेक्न बाध्य भयो । राम गए, रामराज्य गयो, रामलीला अमर छ । बरू राणाहरूका असल कामका लागि आदर छ, कांग्रेसले त्यति आदरको आर्जन पनि गर्न सकेको छैन । सात दशक लामो पार्टीले प्रजातन्त्र प्रजातन्त्र भनेर धक्कु लगाउनुको अर्थ छैन । जनताको विश्वास जित्ने रणनीति बनाउन जरूरी छ । अन्यथा कोइराला गए, देउवाको हालत पनि देखियो । यिनैले कांग्रेसको सद्गत् गर्लान्जस्तो छ है ।

अन्तमा, नेपालमा शुद्ध राजनीतिक र खतरनाक खेल खेल्ने भारतका सम्बन्धमा मधुकर शमशेर राणाले लेखेका छन्- ` आफ्नै टाउकामै मारतोल हान्ने ।' नेपाली जनता अजेय छन्, त्यो जनतातिर हेरौं, आफ्नै टाउकोमा मारतोल हान्न छाडौं कांग्रेसजी । अन्यथा रताम्मे नेपाल रगताम्मे हुन बेर छैन ।

'दुर्गम गएर स्वास्थ्य सेवा दिनुस्'

काठमाडौं । जनसंख्या तथा वातावरणमन्त्री लालबाबु पण्डितले चिकित्सकलाई दुर्गममा गएर स्वास्थ्य सेवा दिन आग्रह गरेका छन् । सबै चिकित्सक सुगमकेन्द्रित हुँदा दुर्गमका नागरिक स्वास्थ्य सेवा पाउनबाट वञ्चित भएको भन्दै उनले चिकित्सकलाई दुर्गम गएर सेवा दिन आग्रह गरेका हुन् ।

त्रिभुवन विश्वविद्यालय शिक्षण अस्पताल महाराजगन्ज क्याम्पसमा एमबिबिएस अध्ययन सकेका विद्यार्थीको बिदाइमा बुधबार आयोजित कार्यक्रममा मन्त्री पण्डितले चिकित्सकलाई हुम्ला, जुम्ला, डोल्पाजस्ता दुर्गम स्थानमा गएर स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्न आग्रह गरे । मन्त्री पण्डितले गुणस्तरीय पढाइ हुँदै आएको क्याम्पसमा पछिल्लो समय बन्द, हडताल, अनशनजस्ता विषयले प्राथमिकता पाउँदा गुणस्तर खस्किँदै गएको बताए ।

पढ्थ्यौ हामी बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरू ध्वस्त पारे समाज ।

मऱ्यौ ज्यूँदै त्यो जस्ले बिर्सियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मरेर पनि जस्ले सम्झियो देशको माटो ।

कायर भएर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहादुर भएर एकै पटक मर्न सकौ ।

- अभियानवाणी

अभियान
साप्ताहिक

सम्पादकीय

सुधार आफैंबाट सुरू गर प्रधानमन्त्री ओली

मुलुक पछिल्लो समयमा प्रधानमन्त्री पद्दतिमा गएको छ । मुलुकको कार्यकारीमा प्रधानमन्त्री नै रहने भएपछि मन्त्रीहरु मुख्यसचिव, सचिव र अन्य उच्च तहका कर्मचारी र विभिन्न विषयका विज्ञहरु प्रधानमन्त्रीका असली सारथी हुन् । उनीहरुले सम्बन्धित मन्त्रालयमा बसेर प्रधानमन्त्रीलाई अल्पकालिन र दिर्घकालिन नीति निर्माण गर्नमात्र होइन प्रधानमन्त्रीलाई नीतिगत र अन्य विविध विषयमा सल्लाह सुझाव दिन्छ त्यसैले उनीहरु नै प्रधानमन्त्रीका असली सल्लाहकार हुन् । यस्तो प्रभावकारी स्थायी संयन्त्र बाहेक अर्को असली संयन्त्र के हुन सक्छ ?

२०४६ साल भन्दा अगाडि प्रधानमन्त्रीले आफूलाई सघाउन कुनै सल्लाहकार हरुको व्यवस्था गरिएको थिएनन् तर राजनीतिक परिवर्तनपछि नेपालका प्रधानमन्त्रीले आफूलाई सघाउन ४६ जनासम्म सल्लाहकारहरु सरकारी सेवामा भन्दा बाहिरबाट प्रधानमन्त्रीको स्वविवेकमा नियुक्ति गर्न पाउने व्यवस्था गरियो । यी सल्लाहकारहरुले तोकिएनुसार मन्त्री, राज्यमन्त्री, सचिव, सहसचिव, उपसचिव, शाखा अधिकृतसरहको सेवा सुविधा पाउनेछन् । त्यसैगरी प्रधानमन्त्रीले आफ्नो स्वकिय सचिवालयमा, सचिव, सहसचिव, उपसचिव हुँदै अधिकृत देखि सहयोगी गरि ४५ जनासम्मलाई नियुक्त गर्न पाउनेछन् । यसरी प्रधानमन्त्रीले आफ्नो तजविजमा ९१ जनासम्मलाई नियुक्त गर्न पाउने व्यवस्था आफैंमा अव्यवहारिक देखिन्छ । सल्लाहकारको जम्बो टोली बनाइएपछि राज्यलाई ठुलो आर्थिक भार बढ्ने र तिनै सल्लाहकारहरुले पदको दुरुपयोग गरि आर्थिक चलखेल गर्ने गरेका छन् । यी सल्लाहकारहरुको लागि मात्र बर्षमा दुई अर्ब भन्दा बढी खर्च हुने हुँदा खर्च कटौतीका लागि प्रधानमन्त्रीले अब त्यस्तो व्यवस्थाको अन्त्य गरि सानो विज्ञ समुहको मात्र सल्लाहकार समूह बनाउनु उपयुक्त हुनेछ । प्रधानमन्त्रीबाट नियुक्ति पाएकाहरुले जागिर पकाउने काम बाहेक खासै काम देखिँदैन । प्रधानमन्त्रीका नजिकका र आफैं वरिपरिका घुम्नेहरुलाई जागिर खुवाउनको लागि नियुक्ति दिने गरेको हुनाले अब प्रधानमन्त्री ओलीबाटै त्यसको सुधार हुनु आवश्यक छ । प्रधानमन्त्री ओलीले मुलुकलाई विकासमा लैजाने प्रतिवद्धता जनाएका हुनाले मुलुकलाई आर्थिक भार पर्ने गरि स्वकिय सचिवा(लयमा त्यस्तो नियुक्ति गर्नुपर्ने आवश्यकता देखँदैन । सुधारका कार्यहरु स्वयम् प्रधानमन्त्रीबाट सुरु हुनु उचित हुनसक्छ ।

प्रधानमन्त्री ओलीले सरकारी संयन्त्रबाट बनाउन मिल्ने बाहेक राजनीतिक पररा्ष्ट्र, सुरक्षा अर्थसम्बन्धी र अन्य सम्वेदनशील विषयमा प्रधानमन्त्रीले आफूले रुचाएका विभिन्न क्षेत्रका विज्ञहरुलाई सल्लाहकारमा नियुक्त गर्न सक्छन् । मुलुकको कार्यकारी प्रमुखले सल्लाहकार नियुक्त गर्न उदाहरण अन्य देशमा समेत रहेको छ । मुलुकको हितलाई मध्यनजर राखेर महत्वपूर्ण विषयमा सल्लाह दिनसक्ने विज्ञहरुलाई नियुक्तः गर्ने कार्यलाई नकार्न सकिँदैन तर हामीकहाँ भने सल्लाहकारको नाममा आफ्ना नातागोता र आफ्नो वरिपरि घुम्ने व्यक्तिहरुलाई नियुक्ति दिने गरेका हुनाले त्यस्तो व्यवस्थाको अन्त्य हुनैपर्दछ ।

विभिन्न विषयमा ४६ जनासम्म सल्लाहकार राख्ने र स्वकिय सचिवालयमा ४५ जनासम्म कर्मचारी सरकारी सेवाबाट बाहिर राखिने हाम्रो अभ्यासले राज्यकोषको खर्च बढाउने गरेको छ । स्वकिय सचिवालयमा केही व्यक्ति बाहेक अन्यलाई सरकारी सेवाबाटै लिन सकिन्छ । सबै सल्लाहकारबाट सुझाव लिने समय समेत प्रधानमन्त्रीलाई नहुने भएकाले केही विज्ञहरुलाई सल्लाहकारमा नियुक्ति गरे ठुलो रकम बच्न सक्छ । त्यसैले प्रधानमन्त्री ओलीले अहिले नै त्यसको सुरुवात गरेर पछि आउने प्रधानमन्त्रीहरुलाई बाटो देखाउनु सक्नुपर्दछ । सल्लाहकार समूह र स्वकिय सचिवालयले समानान्तर सरकार सञ्चालन गर्न सक्ने खतरा समेत रहन सक्ने भएकाले प्रधानमन्त्रीको स्वविवेकमा दुवैतर्फ गरि ९१ जना कर्मचारी आफू खुसी नियुक्त गर्न पाउने व्यवस्थाको अन्त्य हुनैपर्दछ । विगतमा पनि दुवै तर्फ आफ्ना नातागोता र आसेपासेहरुलाई नियुक्त गरेको पाइएको छ । सल्लाहकारहरु जागिर खानको लागि मात्र नियुक्ति गर्ने गरेका र उनीहरु कुनै विषयका विज्ञ नभएका हुनाले उनीहरुले प्रधानमन्त्रीलाई उल्टो दिग्भ्रमित गरिदिन सक्ने भएकाले यस विषयमा प्रधानमन्त्रीले गम्भीर भएर सोच्नैपर्दछ । प्रधानमन्त्रीको वरिपरि बस्नेहरुले पदको दुरुपयोग गर्नसक्ने सम्भावना समेत रहेकोले त्यसतर्फ सजग रहनुपर्ने आवश्यकता प्रधानमन्त्रीलाई रहेको छ ।

प्रधानमन्त्रीलाई सल्लाह दिने मन्त्रीहरु, मुख्यसचिव, सचिवहरु नै हुन् मन्त्रालयजस्तो प्रभावकारी संयन्त्रबाट आउने सुझाव वा सल्लाह सल्लाहकारबाट आउन सक्ने सम्भावना अपवादलाई छोडेर उत्कृष्ट हुन्छन् भन्ने छैन । प्रधानमन्त्री ओलीले आफ्नो कार्यालय मार्फत रहने गरि विषयविज्ञहरुको थिंक ट्याँक गठन गर्ने घोषणा गरिसकेका हुनाले वास्तविक विज्ञहरुलाई राखिएको खण्डमा उत्कृष्ट सल्लाहकार सुझाव आउन सक्छ यदि त्यसो भएको खण्डमा जम्बो सल्लाहकारको आवश्यकता नै पर्दैन मितव्ययिताको घोषणा गरेका प्रधानमन्त्री अब त्यही मार्गमा अघि बढ्दै सुधार आफैंबाट गर्नुपर्ने आवश्यकता हामीले देखेका छौं ।

रानीतिको लागि विकास होइन, विकासका लागि राजनीति रोजौं

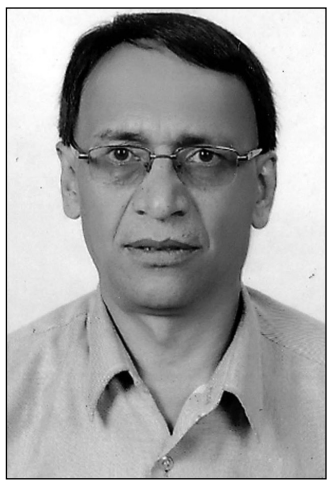

• देवेन्द्र चुडाल
devendrachudal@gmail.com

सफलतापूर्वक सम्पन्न भएको तीनै चरणको निर्वाचनपछि प्रदेश सरकारहरू कामकारबाही बारे अन्योलमै रहेका छन् । प्रदेश सरकारको राजनधानी अस्थायी र कर्मचारीहरूको अनिश्चितताले गर्दा प्रदेश सरकारकाहरूले सहज रूपमा काम गर्न सकेका छैनन् । उनीहरूका आफ्ना कानुन समेत छैनन् । त्यसैले भन्न सकिन्छ अहिले अराजगकतापूर्ण अवस्थाबाट नेपालको प्रशासन गुज्रिरहेको छ । ठीक त्यही मौका छोपेर आफ्नो प्रभावलाई सुनिश्चित गर्न दर्जनौ विदेशी गैरसरकारी संस्थाहरू प्रदेशका नेताहरू र प्रदेश सरकारका मुख्यमन्त्री लगायत प्रभावशाली मन्त्रीहरूसँग छलफल गर्न व्यस्त रहेका छन् । आफ्नो प्रभावलाई बचाई राख्न गैरसरकारी संस्थाहरूले काठमाडौंका तारे होटल र प्रदेशको अस्थायी राजधानीमा रहेका होटलहरूमा सेमिनार गर्दै प्रदेश सरकारका नीति तर्जुमा गर्न व्यस्त भएका छन् । नेपालमा अहिले अर्न्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरूले आफ्नो प्रभाव विस्तार गरिरहेका छन् । त्यसमा पनि खास गरेर उनीहरू धर्म परिवर्तन, नेपाली भाषाको अन्त्य र नेपालका मातृ भाषाको विरूद्ध षड्यन्त्र गरिरहेका छन् । मुलुक राजनीतिक सक्रमणबाट बाहिर निस्कन खोजिरहेका बेला गैरसरकारी संस्थाहरूले आफ्नो प्रभावलाई अझ बलियो बनाउँदै गएको जस्तो देखिएको छ ।

अहिलेको नेपालको अवस्था भनेको राजनीतिक संक्रमणकालबाट बाहिर निस्किएर सुशासन र समृद्धिको बाटोमा जाने सुवर्ण अवसर हो, तर हाम्रा राजनीतिक दलका नेताहरू र कर्मचारीतन्त्रमा रहेको अनुशासनहीनताले गर्दा मुलुकमा सहजरूपमै जनताले आफ्ना हकअधिकारहरू प्रयोग गर्न पाउँछन् भनिहाल्न सक्ने अवस्था देखिँदैन । लामो संघर्ष र बलिदानीबाट आएकोा परिवर्तनलाई राजनीतिक दलहरूले सहजरूपमा अगाडि बढाउन नसकेका र ठूला भनिएका राजनीतिक दलहरू सत्ताकै लागि जस्तोसुकै कार्य गर्न समेत पछि नपरेका हुनाले जनताले चाहेजस्तो विकास निर्माण हुन सकेको छैन । विगतमा भएको तीनै तहको निर्वाचनले पाँचवटा राजनीतिक दलहरूलाई मात्र राष्ट्रिय पार्टीको मान्यता प्रदान गरेको छ । पहिलो र दोस्रो संविधानसभामा ३२/३३ वटा पार्टीले संसदमा प्रतिनिधित्व गरेका थिए । नेपालजस्तो सानो मुलुकमा धेरै पार्टीहरू स्थापित हुनु र सरकार निर्माणमा समेत तीनै स-साना पार्टीहरूको निर्णायक भूमिका हुनुले कुनैपनि सरकारले खुलेर काम गर्न पाएका थिएनन् । भन्नै पर्छ, ९/९ महिनामा सरकार परिवर्तन हुने अस्वथा आएपछि सरकारले कुनै ठोस काम गर्न सकेको थिएनन्, तर गत मंसिरमा भएको तीनै तहको निर्वाचनले वाम गठबन्धनलाई झण्डै दुईतिहाई मत नजिक पुऱ्याइदिएको छ । नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्रबीच पार्टी नै एकीकरण गर्ने सहमति गत असोज १७ गते भएको थियो । त्यही सहमति अनुसार एमाले र माओवादी केन्द्र संयुक्त रूपमा प्रदेश सभा, प्रतिनिधि सभा र राष्ट्रिय सभाको निर्वाचनमा संयुक्त रूपमा होमिएका थिए । विगतको संसदको दोस्रो ठूलो दल र तेस्रो ठूलो दल मिलेर निर्वाचनमा गएका हुनाले उनीहरूले बहुमत ल्याउने आँकलन पहिला नै गरिएको थियो । परिणाम पनि त्यस्तै आयो । त्यही परिणामका आधारमा अहिले नेकपा एमालेका अध्यक्ष केपी ओली प्रधानमन्त्री बनेका छन् । ओली नेतृत्वको सरकारलाई सहज रूपमा काम गर्ने बाटो खुलेको छ । सरकारसँग बहुमत रहेकै बेला मधेसकेन्द्रित दल संघीय समाजवादी फोरम र राष्ट्रिय जनतापार्टी समेत सरकारका सहभागी हुने प्रायः निश्चित रहेपछि सरकारकासँग दुई तिहाईभन्दा बढी मत हुने निश्चित जस्तै देखिएको छ । ओली प्रधानमन्त्रीमा नियुक्त हुनासाथ उनले मधेसकेन्द्रित दलहरूलाई समेत सरकारमा सहभागी गराउने उद्घोष गरेका थिए । अहिले त्यसले मुर्तरूप लिन लागेको छ । अबको केही दिनभित्रैमा संघीय समाजवादी फोरम र राजपा समेत सरकारमा सहभागी भएका हुने भएका छन् । मधेस केन्द्रित दलहरू सत्तामा सहभागी भएपछि ओली सरकारलाई २७५ सांसदमध्ये २०७ भन्दाबढी सांसदको समर्थन हुने प्रायः निश्चित जस्तै भएको छ ।

प्रधानमन्त्री ओलीले संसदबाट विश्वासको मत लिएपछि सरकार विस्तार गर्ने र तिब्र रूपमा सरकारले काम कारबाही थाल्ने अभिव्यक्ति स्वंय प्रधानमन्त्री ओलीले दिएका छन् । संसदमा ६३ सांसदसहितको बलियो प्रतिपक्षी दल नेपाली कांग्रेस रहेको छ । नेपली कांग्रेसको नेतृत्वम बनेको शेरबहादुर देउवा सरकारले निर्वाचन सफलतापूर्वक समपन्न गराएको भएतापनि निर्वाचन गराउनु बाहेक उसले अन्य कार्यमा खासै सफलता पाउन सकेन, देउवा नेतृत्वको सरकारले गरेका कतिपय निर्णयहरू अहिले पनि खोरेजीको भागी रहेका छन् । आवश्यकता र नगरी नुहने निर्णय बाहेक अन्य निर्णयहरूलाई ओली सरकारले अध्ययन गरेर मात्र देउवा सरकारले गरेका निर्णयहरू खारेज गरिनु उपयुक्त हुनेछ । हचुवाको आधारमा निर्णयहरू खारेज गरिए त्यसले सरकारको विश्वसनीयता माथि नै प्रश्न उठाउँछ । संसदमा बलियो प्रतिपक्षी रहेको हुनाले संसदबाटै सरकारको विरोध हुनुसक्छ । अहिलेको नेपलाको अवस्था भनेको विरोध गरेर बस्ने अवस्था होइन, सबै मिलेर नेपाललाई विकास र समृद्धिको बाटोमा लैजाने अवस्था हो । सरकार बलियो रहेको छ । पाँचवर्षसम्म राजनीतिले स्थायित्व पाउन सक्ने प्रवल सम्भावना देखिएको छ, त्यसैले विकास निर्माणका लागि सत्तापक्ष र प्रतिपक्षी नभनी सबै दलहरू एक हुनुको विकल्प देखिँदैन ।

नेपालको आन्तिरिक मामिलामा भारत र केही पश्चिमा मुलुकहरूले प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष हस्तपक्षेप गर्ने गरेको यस अघिका विभिन्न घटनाक्रमहरूले देखाएको हुनाले अब त्यस्तो कार्य बन्द हुनुपर्छ । कमजोर सरकार र राजनीतिक संक्रमण रहेको बेला छिमेकीहरूले आफ्नो स्वार्थ पुरा गर्ने बाटो रोज्नु कुनै नौलो होइन, तर अब राजनीतिक संक्रामणकाल सकिएको छ । मुलुक नेपालकै इतिहास मै पहिलो पटक संघीयतामा गएको छ । मुलुक संघीयतामा गएपछि प्रदेश सरकारहरू गठन भएका छन् । संसद गठन भएको छ । स्थानीय तहमा जनताका प्रतिनिधिहरू चुनिएका छन्, उनीहरू सबैले आ-आफ्नो क्षेत्रमा काम समेत थालिसकेकाले अब राजनीतिक मुद्दामा अल्मलिएर बस्ने अवस्था देखिएको छैन । केन्द्रिय सरकारले समेत प्रदेश सरकार हरूलाई विकास निर्माणको कार्यमा सक्दो सहयोग गर्नुपर्छ । सबै राजनीतिक दलहरूसँग सरकारको समदुरीको सम्बन्ध हुनु जरूरी छ । संसदको बैठकमा बोल्दा कांग्रेस संसदीय दलका नेता शेरबहादुर देउवाले सरकारलाई दुई तिहाई मत किन आवश्यक पऱ्यो भनेर पहिलो दिन नै प्रश्न उठाएका छन् । देउवा नेतृत्वको सरकारले समेत संविधान संशोधनको प्रयास गरेको थियो, तर त्यसबेला एमालेकै कारण संविधान संशोधन हुन सकेको थिएन, तर एमाले अधयक्ष केपी ओली प्रधानमन्त्री हुनासाथ उनी कसरी संविधान संशोधन गर्न राजी भए, यदि संविधान संशोधन गर्ने हो भने पहिला नै यी-यी विषयमा संशोधन गर्न सकिन्छ भनेर सबै दलहरूबीच सहमति हुनै पर्छ । सत्तापक्षले आफूसँग दुईतिहाई मत रहेको छ भन्दै अन्य दलहरूलाई साथ नलिई संविधान संशोधन गर्ने प्रयास गरेको खण्डमा त्यसले सत्ताधारी दलहरूलाई नै नोक्सान हुन्छ । दुई तिहाई मतको दम्भ देखाउन थालेको खण्डमा सरकार र प्रतिपक्षी दलहरूबीच असमझदारी बढ्ने र त्यसले संसद संचालन मै अवरोध पुऱ्याउन सक्ने तर्फ सत्ताधारी दलहरू सजग हुनै पर्छ ।

पछिल्लो समयमा बाम गठबन्धनभित्रै पनि संविधान संशोधनको विषयलाई लिएर दुई फरक फरक मतहरू बहिर आएका छन् । माओवादी केन्द्रले प्रत्यक्ष निर्वाचित कार्यकारी राष्ट्रपति हुनुपर्ने गरी संविधान संशोधन हुनुपर्ने अडान लिएको छ भने नेकपा एमालेले प्रत्यक्ष निर्वाचित कार्यकारी प्रधानमन्त्री भनिरहेको बेलामा कतै त्यही मुद्दालाई सम्बोधन गर्न बाम गठनबन्धनले संसदमा दुई तिहाई पुऱ्याउने प्रयास त गरेको होइन भन्ने प्रश्न समेत उब्जिएको छ । नत्र भने आफूसँग सरकार सञ्चालन गर्न बहुमत हुँदाहुँदा किन ओलीले दुई तिहाईको लागि मधेशवादी दलहरूसँग अनुन्नय विनय गरिरहेका छन् ? कुनै बेला ओलीमाथि मधेश विरोधी र मधेशी जनताका विरोधीको आरोप लगाउने मधेश केन्द्रीत दलहरू कसरी ओली नेतृत्वको सरकारमा सहज रूपमा सहभागि हुन तयार भए अब त्यसको खोजविन गर्नु पर्ने आवश्यकता समेत देखिएको छ । मधेश आन्दोलनका बेला ओलीलाई मधेशमा छिर्न नदिने अभिव्यक्ति दिने मधेश केन्द्रीत दलका नेताहरूका लागि अहिले ओली कसरी प्रिय भयो ?

ओलीले विश्व जगतलाई नेपालमा कम्युनिष्ट सरकार होइन राष्ट्रिय स्वरूपको सरकार निर्माण भएको छ भनेर देखाउनका लागि पनि मधेशकेन्द्रीत दलहरूलाई सरकारमा ल्याउने प्रयास गरेको हुनुपर्दछ भने अर्कोतर्फ मधेशकेन्द्रित दलहरूसँग कांग्रेस चुनावमा सँगै गएकोले पनि कांग्रेसलाई एक्ल्याउनुको लागि पनि मधेशकेन्द्रीत दलहरूलाई सरकारमा ल्याउने प्रयास गरेको अनुमान सहजै रूपमा गर्न सकिन्छ । मधेशकेन्द्रीत दलहरूमध्ये पनि ओलीको नजरमा उपेन्द्र यादवले नेतृत्व गरेको संघीय समाजवादी फोरम नै पहिलो नजरमै पर्नुको कारण के हुन सक्छ ? दुईवटा मधेशवादी दलहरू मध्येको एउटालाई सरकारमा सहभागि गराएपछि अर्को दललाई स्वतः दबाब पुग्छ भन्ने रणनीतिका साथ ओलीले संघीय समाजवादी फोरमलाई रोजेको हुनसक्छ । जे होस्, यी दुवै मधेशकेन्द्रित दलहरू केन्द्रीय सरकारमा सहभागि हुनु र प्रदेश नं.२ मा उनीहरूकै सरकार हुनाले पनि राजनीतिक स्थिरता आउन सक्ने सम्भावना बढेको छ । राजनीतिक शसक्तिकरणका लागि दुई दशक विते तर अब समय खेर फाल्ने अवस्था नेपालसँग छैन । नेपालको समृद्धिको लागि के के तगारा छन् भनेर कुनै विज्ञहरूसँग राय सल्लाह लिनु आवश्यक छैन । मुलुकको विकासका लागि राजनीतिक स्थिरता पहिलो अनिवार्य सर्त हो । आर्थिक उन्नतिको फड्को मार्न धेरै ढिला भईसक्यो । यसका लागि लगानी बढाउनु साथै सुशासन, वित्तिय अनुशासन र भ्रष्टाचार नियन्त्रण आवश्यक छ । संसदमा रहेका र संसद बाहिर रहेका सबै राजनीतिक दलहरूले भ्रष्टाचार नगर्ने र आफ्ना पार्टीका कार्यकर्ताहरूले समेत भ्रष्टाचार गरेको प्रमाणित भएमा उनीहरूमाथि कारबाही गर्ने अनि एउटा पार्टीले कारबाही गरेका व्यक्तिलाई अर्को पार्टीमा प्रवेश नदिने जस्ता कार्यहरूलाई दलहरूले प्रभावकारी ढँगले अगाडि बढाउन सकेको खण्डमा मुलुकको विकास हुन धेरै समय लाग्दैन तर त्यसका लागि राजनीतिक दल र सरकारले महत्वपूर्ण भूमिका निभाउनु सक्नुपर्दछ । भ्रष्टाचार गर्नेहरू समाजका शत्रु हुन् भनेर सरकारले गाउँ गाउँमा जनचेतना फैलाउन सक्नुपर्दछ ।

STRATEGIC SIGNIFICANCE OF CPEC

Ali

The geographical location of a country determines its role in the world politics. It denotes that critically how beneficial or non-beneficial one country is to the others in terms of the social, economic and political aspects. Strategically, Pakistan is located at a very significant geo-strategic place on the globe. It is situated at the juncture of energy proficient to the energy deficient countries. The geo-strategic importance of Pakistan is evident from the fact that it is bordered by the emerging economic giants of the world i.e. India and China, and by the countries rich in abundant natural resources i.e. Afghanistan and Iran. Historically it is evident that the very concept of a corridor has been a cause of development in parts of the world. Economic corridors have emerged in the recent years as an important tool of regional cooperation, integration and development in a globalized world under reciprocity. China as being the neighbour of South Asia has a special significance in enhancing the agenda of constructive engagements, which is now evident from the active involvement of Chinese leadership in South Asian region. The strategic bonds between Pakistan and China have been on an upward trajectory with moved thrust on economic interaction after the initiation of CPEC.

CPEC is a futuristic sociopolitical and economic object oriented dimension of Pakistan in the 21st Century. This multi-dimensional project has opened new vistas of Pakistan's rebalancing options from geo-politics to geo-economics.

CPEC, to safeguard common interests and mutual benefits, epitomizes a model of cooperation, coordination and strategic communication between China and Pakistan to strengthen connectivity in areas of trade and economy with states in the region to fulfill growing energy requirements and enhance exports. Pakistan's leadership pronounces the CPEC as a game changer for Pakistan and the region at large. Along with CPEC, Pakistan will turn into a commercial hub in South and Central Asia, an axis of the regional trade.

CPEC would inter-link South Asia, Central Asia, North Africa and Gulf States in terms of economic and energy collaboration. China has been interested in the development of a direct crude oil pipeline from Gwadar in Pakistan to Xinjiang in China through CPEC. With the operationalization of Gwadar Port, all the trade to and from landlocked Central Asian Republics (CARs) can be taken on the shortest available route via Gwadar due to which the trade benefits to Pakistan may be expected to multiply. Pakistan could be able to become major world channel for petro-chemical trade which will stimulate its economic progression. Moreover, the Baluchistan Province in Pakistan will become substantial for regional amalgamation. Gwadar Port has a rare difference of being only one of the few points where 'One Belt, One Road' (OBOR) would intersect. Therefore, it is imperative that Pakistan should deal optimistically with all the challenges in construction of CPEC and may convert this golden opportunity into an economic certainty. Regardless of the importance of CPEC for Pakistan, there are other dimensions too. It has also exceptional implications for China and its future role of emerging as a great power at the global level. China considers regional connectivity as a central element and first step to rise at global level. President Xi of China during his address to Foreign Affairs Committee at Communist Party meeting in 2014 said that we will give priority to our neighbours in our diplomacy on all fronts. While, other part of policy is to build relations with developing countries having abundance of natural resources, including energy rich, countries. It will help China to be branded as the development partner and non-interfering ally in the comity of nations. Counter balancing the Pivot to Asia Policy designed by the US to contain and encircle China with an alliance including India, Vietnam, South Korea, Japan, Australia, Singapore and the Philippines. This Corridor will serve as a substitute route for Chinese trade, thereby allowing China to outwit the threat of a blockade of Chinese oil supplies through the Strait of Malacca by the USA and allied navies in the wake of a future war in Asia. CPEC will strengthen the strategic alliance between Pakistan and China as it would seem probable to exacerbate the dispute between Pakistan and India. China promotes the hope that CPEC and its economic impact will also contribute to the transformation of Pakistani society and the consolidation of moderate forces. China believes that peaceful progress in Pakistan would have in turn a positive effect on the region about the situation in Afghanistan. The CPEC will provide an opportunity for reinvigoration of Pakistan's economic structure, predominantly through the development of its energy sector and by encouraging a greater connectivity. CPEC is disparagingly important for both countries. Pakistan needs it to overcome its socio-economic development and energy concerns, while on the other hand China desires it to enlarge its periphery of influence, consolidate its global existence and safeguarding its future supply routes of energy and trade goods. It is important to point out that the concept was established by China, as being part of its "Go Global 2001" policy. Pakistan can be one of the beneficiaries of Chinese dream of economic integration at the regional level. Therefore, it is advisable for Pakistan to remain concentrated on the development of the country rather than wasting time on inconsequential issues. Provincialism should not be given the chance to take over the development agenda by any stakeholder, including the federal government.

China has taken over control of Gwadar Port for a 40 years' lease, and started to develop the deep seaport into one of the most up-to-date and progressive seaports of the world. Gwadar Port will have a huge storage of cargo and shipment handling facilities and many shipyards. The Gwadar port will function as a tail of the New Silk Road, which would connect China's Kashgar region to the different communicational networks of the region. It holds an essential position in the CPEC venture that it has been situated close to the Strait of Hormuz, through which about 40% of the world's oil supply is flowed. Gwadar as a key shipping point could play a key role in safeguarding Chinese interests of energy security by providing a much shorter route than the current 12,900 Km route from the Persian Gulf through the Strait of Malacca to Chinese Eastern Seaboard. The port is envisioned to the transformation of Pakistan into a center of commercial activities among the energy rich Gulf and Central Asian States, Afghanistan and China, by offering the Pakistan Navy with strategic depth beside its coast as a maritime base.

जीवन बिमा कम्पनीको व्यवसाय २८ प्रतिशत बढ्यो

काठमाडौं । चालू आर्थिक वर्ष ०७४/७५ को दोस्रो त्रैमास अवधिमा जीवन बिमा कम्पनीहरूले १९ अर्ब ६३ करोड रूपैयाँ बिमाशुल्क आर्जन गरेका छन् । यो सोही अवधिको अघिल्लो वर्षको तुलनामा करिब २८ प्रतिशतले बढेको छ । गत आवको सोही अवधिमा कम्पनीहरूले १५ अर्ब रूपैयाँ बिमाशुल्क आर्जन गरेका थिए ।

चालू आवको पहिलो ६ महिनामा पुराना कम्पनीहरूको व्यवसाय उल्लेखनीय रूपमा बढेको छ । कम्पनीहरूले प्रकाशन गरेको वित्तीय विवरणअनुसार उनीहरूको व्यवसाय न्यूनतम १७ देखि ४६ प्रतिशतसम्मले बढेको छ । बजारमा नयाँ कम्पनी थपिएपछि पुराना कम्पनी पनि थप विस्तारमा लागेका छन् । फलस्वरूप चालू आवमा सबै कम्पनीको व्यवसायमा राम्रो वृद्धि हुने सूर्या लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनीका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत शिवनाथ पाण्डेले बताए । ' बजारमा प्रतिस्पर्धी थपिएका छन् । त्यसैले पुराना कम्पनीहरूले पनि आफूलाई थप परिमार्जित गर्दै गएका हुन् । यसले सबै कम्पनीको व्यवसाय वृद्धिमा सहयोग पुग्नेछ,' उनले भने ।

पुराना कम्पनीहरू (राष्ट्रिय बिमा संस्थानबाहेक) ले प्रकाशन गरेको वित्तीय विवरणअनुसार चालू आवको पहिलो ६ महिनाको अवधिमा नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी अग्रस्थानमा रहेको छ । गत आवको तुलनामा कम्पनीहरूले गरेको व्यवसाय वृद्धिका आधारमा हेर्ने हो भने नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनीको व्यवसाय सबैभन्दा बढी ४६ प्रतिशतले बढेको छ । त्यस्तै, सूर्या लाइफ इन्स्योरेन्सको व्यवसाय ४२ प्रतिशतले बढेको छ भने गुराँस लाइफको व्यवसाय ३२ प्रतिशतले बढेको छ ।

नेपाल सरकार
आपूर्ति मन्त्रालय

आपूर्ति व्यवस्थापन तथा उपभोक्ता हित संरक्षण विभाग

उपभोक्ता वर्गमा अनुरोध

१) कारोबारस्थलमा साइनबोर्ड, मूल्य सुची भए नभएको हेरौं, साथै प्याकिङ्गमा अधिकतम खुद्रा मूल्य ः भए नभएको हेरौं ।
२) लेबलमा उत्पादकको नाम, ठेगना र बस्तुको व्याच नम्वर तौल, उत्पादन मिति, उपभोग्य मिति हरेर मात्र सामान खरिद गरौं ।
३) उत्पादन मिति, उपभोग्य मिति नभएको वा केरमेट गरेको वा पुनः लेबलिङ्ग गरेको बस्तु खरिद नगरौं ।
४) बस्तु उत्पदन गर्दा प्रयोग भएको कच्चा पदार्थ, भण्डारण विधि, उपभोग गर्ने तरिका उल्लेख छ/छैन हेरौं ।
५) औषधी तथा औषधीजन्य पदार्थहरूको प्याकिङ्गमा उपभोग्य मिति र प्रयोग गर्ने तरिका छ/छैन हेरौं ।
६) सामान खरिद गर्दा बिल पाउनु उपभोक्ताको अधिकार हो । बस्तु तथा सेवा खरिद गर्दा अनिवार्य रूपमा प्यान वा भ्याट बिल लिने गरौं ।
७) अखाद्य वा कमसल उपभोग्य बस्तु तथा सेवाको विक्रि वितरण भएमा स्थानीय प्रहरी कार्यालय वा जिल्ला प्रशासन कार्यालय वा वाणिज्य कार्यालय वा यस विभागमा उजुरी गरौं ।
८) कमसल उपभोग्य बस्तु वा सेवाको प्रयोगबाट कुनै हानी नोक्सानी भएमा सम्बन्धित जिल्ला क्षतिपूर्ति समिति (जिल्ला प्रशासन कार्यालय) मा उजुरी गरौं ।
९) व्यवसाय दर्ता गरेको व्यवसायीसँग मात्र सामान खरिद गर्ने बानी बसालौं ।
१०) उपभोक्ता हित विपरित कुनै कार्य भएको थाहा भएमा नागरिक खबरदारी गरौं वा यस विभागको निम्न टेलिफोन नम्वर र इमेल ठेगनामा जानकारी गराऔं ।

टेलिफोन नं. ४२५२१८४/४२४८१९५
Website : dsmpci.gov.np

नसर्ने खालका रोग मधुमेह

मानिसको रगतमा चिनीको मात्रा आवश्यक भन्दा बढी भई पिसाब जाँच गर्दा पिसाबमा चिनीको मात्रा चाहिने भन्दा बढी देखा पर्नुलाई मधुमेह रोग भनिन्छ ।

- मधुमेह रोग लागेमा निम्न लक्ष्यणहरू देखिन्छ
- ज्यादा तिर्खा लाग्नु ।
- पटक पटक पिसाब हुनु ।
- पिसाबको मात्रा धेरै हुनु ।
- राम्ररी खाना खाए पनि दुब्लाउदैं जानु ।
- बराबर घाउ खटिराहरू आउनु तर छिटो निको नहुनु ।
- हातगोडा झमझमाउनु ।
- थकाई लाग्नु ।
- वान्ता हुनु, शरीरसुख्खा हुनु ।
- छिटोछिटो श्वास फेर्नु र बेहोस हुनसक्नु ।
- यी लक्ष्यणहरू एक वा सो भन्दा बढी देखा परेमा तुरून्तै मधुमेहका लागि जाँच गराउनु होस् ।
- सम्झी राखौं मधुमेह भएमा तुरून्तै उपचार गराउनुपर्छ ।

जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय
काठमाडौं, टेकु

दूरसंचार सेवा प्रयोगकर्ताहरूमा नेपाल दूरसंचार प्राधिकरणको अनुरोध

- नेपालमा दूरसंचार सेवा प्रदान गरिरहेका विभिन्न दूरसंचार सेवा प्रदायक संस्थाहरुको पल्स रेट भिन्न भिन्न रहेकोमा पल्स रेटमा एकरुपता ल्याउन मिति २०७४ वैशाख १ गते देखि लागू हुने गरी निम्नानुसार कायम हुने व्यहोरा अबगत गराउदछौं ।

१. मोबाइल सेवा (**GSM/CDMA**) बाट नेपाल राज्यभरका कुनै पनि नम्बरमा कल गर्दा १० सेकेन्डको पल्स कायम गरिएको छ ।

२. ल्याण्डलाइनरऋम:ढ फिक्सडबाट नेपाल राज्यभरका कुनैपनि नम्बरमा कल गर्दा १ मिनेट (६० सेकेन्ड) को पल्स कायम गरिएको छ ।

३. नेपाल राज्यभरका कुनै पनि फोनको प्रयोग गरी अन्तराष्ट्रिय (**ILD**) कल गर्दा ३० सेकेन्डको पल्स कायम गरिएको छ ।

- दूरसंचार सेवा प्रदायकहरूले आफुले ग्राहकसंग असुल उपर गर्ने महशुल दर प्रति मिनेटका दरले स्वीकृत गराई लागू गरे तापनि ग्राहकसंग महसुल दर काट्दा (**charge** गर्दा) पल्स रेटको आधारमा रकम काट्ने गर्दछन् । जस्तो विगतमा मोबाइल सेवामा २० सेकेन्डको पल्स रेट लागू हुदा प्रत्येक २० सेकेन्डको अन्तरालमा रकम काट्ने गरेकोमा नयाँ व्यवस्था लागू भएपछि १० सेकेन्डको अन्तरालमा रकम काटिने छ र एवं प्रकारले ल्याण्डलाईन र अन्तराष्ट्रिय कलमा समेत पल्स रेट अनुसार रकम कट्टा हुने छन् ।
- **उदाहरणको लागि :-** १ रुपैया ५० पैसा प्रति मिनेट महशुल लिने कुनै कम्पनिले २० सेकेन्डको पल्स रहेको छ भने २० सेकेन्डको ५० पैसाका दरले महसुल काट्दै जाने गरेकोमा २०७४ वैशाख १ गते देखि १० सेकेन्डको २५ पैसाका दरले रकम कट्टी हुनेछ । तसर्थ फोन गर्दा **Connection** भईसकेपछि भुक्तानी गर्नुपर्ने न्युनतम रकम २५ पैसा मात्र हुन जान्छ र उपभोक्ताहरु यस नयाँ व्यवस्थाबाट लाभान्वित हुने छन् ।
- पल्स रेट लगायत दूरसंचार सेवासंग सम्बन्धित कुनै पनि समस्यारगुनासो भएमा हाम्रो website: www.nta.gov.np मार्फत वा Android Playstore र क्ष्यक बाट ल्ल ब्उउ मयधलयिबम गरी अथवा फोनरफ्याक्स द्वारा आफ्नो समस्यार गुनासो हामी समक्ष पुर्याउन सक्नुहुनेछ ।

नेपाल दूरसंचार प्राधिकरण
श्री कुन्ज सदन, कमलादी, काठमाडौं
फोन : ९७७-१-४२५५४७४, फ्याक्स : ९७७-१-४२५५२५०, पो.ब.नं.९७४५
इमेल : ntra@wlink.com.np, ntra@nta.gov.np, वेवसाइट : www.nta.gov.np

स्वास्थ्य सेवाभित्रको 'हप्ता असुली'

प्रा. श्याम लम्साल

'हप्ता असुली' नेपाली परिवेशको स्थापित विकृति हो ! बलपूर्वक, ढिलासुस्ती गरेर, विवशतामा पारेर वा असुरक्षित गराएर नियमित आर्थिक लाभ लिने प्रक्रिया नै ' हप्ता असुली' हो ! राजनीतिक दलका दस्ताहरू, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय दबदबा बनाएका आपराधिक ङनहरू, प्रहरी प्रशासनका घुसखोरहरू, अख्तियार, राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र र अदालतका बिचौलियाहरू तथा नेताका पैसा व्यवस्थापन गर्ने व्यावसायिक घरानाहरूको व्यवस्थापन र असुलीकर्मबारे कुनै न कुनै रूपमा देशमा दैनिक चर्चा हुने गर्छ ! सम्भवतः यसै राष्ट्रिय परिवेशको प्रभावले होला, स्वास्थ्य क्षेत्रमा समेत हरेक दिनजसो सो परिवेशसँग मिल्दाजुल्दा परिघटना देखिन्छन् ! कतै स्वास्थ्यकर्मीको लापरबाही त कतै सर्वसाधारणको हुलदंगा, कतै औषधि वा जनशक्ति अभाव, उपकरण खरिद अनियमितता त कतै स्वास्थ्यकर्मीको न्यून सुविधा, अनि सदाबहार राजनीतिक नियुक्तिका चलखेलका विषय छापामा छाउने गर्छन् ! यी तथ्यले स्वास्थ्य क्षेत्र पनि 'धनवाद' र 'डनवाद' को घेराबन्दीमा पर्दै गएको र यही अवस्था जारी रहे यसको मार सीधै सर्वसाधारणलाई पर्न गई संविधानले तोकेको मौलिक हक प्राप्ति असम्भवप्रायः हुने अवस्था देखिन्छ !

विद्यार्थीकालमा जिल्लाको कुनै ग्रामीण इलाकामा घर-घरमा सुत्केरी गराउने तालिममा सहभागी थिएँ ! सुत्केरी गराउन पोख्त त्यस गाउँका स्वास्थ्य केन्द्र प्रमुख २४सै घन्टा सेवाका लागि आतुर देखिन्थे ! प्रारम्भमा उनीबाट बहुत प्रभावित भइयो । बुझ्दै जाँदा उनको सेवामा एउटा कुरा सरकारको निर्देशिकाभन्दा बढी रहेछ, छोरी जन्मिए रू. १५०० देखि २००० सम्म र छोरा जन्मिए रू. २००० नघटाई परिवारले व्यहोर्न सक्नेसम्म व्यक्तिगत सेवा शुल्क ! मुख्यतया मुस्लिम तथा मधेसी दलित समुदायको बसोवास रहेको त्यस इलाकामा सेवा गर्न पाएकोमा उनी निकै खुसी देखिन्थे र राजनीतिक प्रभावको आधारमा दुईपटक भएका सरूवा रोकेर उनी निरन्तर सेवामा जुटेको देखियो ! उनको मुख्य चुनौती भनेको परिवार नियोजन कार्यक्रम रहेछ ! बच्चा जन्मिन कम भयो भने आम्दानी घट्ने, कम भएन भने परिवार नियोजन कार्यक्रमको प्रगति नदेखिने र कारबाहीमा पर्न सकिने ! उनले अचम्मको कार्य थालनी गरेछन् ! निःशुल्क वितरण गरिने कन्डमहरूलाई एक एक गरेर सियोले प्याल पार्ने अनि वितरणको व्यवस्था मिलाउने ! उनले वर्षौं त्यहाँ सेवा गरे, पैसा पनि कमाए र अस्थायी पुरुष साधन वितरणको लक्ष्य पनि पूरा गरे ! तर, उनको कार्यकालभरि नचाहँदा-नचाहँदै कति जोडीले बच्चा जन्माउन बाध्य हुनुपऱ्यो र त्यसको कति सामाजिक-आर्थिक प्रभाव पऱ्यो भनेर विश्लेषण गऱ्यो भने भयावह हुने देखिन्छ !

बिपी कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान र अन्य केही स्वास्थ्य संस्थाका चिकित्सक र प्राविधिकले प्राइभेट प्राक्टिस गर्न पाउँदैनन् ! ठूलो लगानी गरेर पढेका चिकित्सकलाई तोकिएको तलब कम हुनु स्वाभाविक थियो, धमाधम कार्यरत संस्था छाडेर जाने क्रम बढ्यो र तलबबराबरको 'आकर्षण भत्ता' बिपी प्रतिष्ठानले दिन थाल्यो ! पैसै त हो, जति भए नि कहाँ पुग्छ र ? नाम चलेका र अत्यावश्यक क्षेत्रका चिकित्सकले घुर्क्याउने क्रम जारी रह्यो- यति पैसामा कसरी काम गर्ने ? प्रतिष्ठानले सेवा समयका अतिरिक्त कार्य गर्नेलाई प्रतिष्ठानभित्रै बिरामीसँग अतिरिक्त सेवा शुल्क लिने गरी ' इन्स्टिच्युसनल प्राक्टिस' भनेर नयाँ शब्द जन्माउँदै प्रतिष्ठानभित्रै प्राइभेट प्राक्टिससरह कार्य गरी अतिरिक्त कमाइ गर्न सक्ने व्यवस्था मिलायो ! हिजो नियमित कार्यमा पनि झन्झट मान्ने चिकित्सक, नर्स र प्राविधिक बिहान ३ बजे उठेर काम सुरू गर्ने अनि राति १२ बजेसम्म खट्न थाले ! फलतः एकाधबाहेक 'राम्रा' भनिएका चिकित्सकलाई सर्वसाधारणले नियमित सेवामा भेट्न छाडे ! बढी पैसा तिर्नुस्, पेइङ सेवा लिनुस्, त्यो सेवा लिए तत्काल उपचार गर्नुस्, नभए महिनौं कुर्नुस् ! यस्तै सेवा सञ्चालन गर्ने सहिद गंगालाल अस्पतालमा पनि राम्रा-नराम्रा पक्ष होलान्, तर धरानस्थित बिपी कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानले क्रमशः निजी नर्सिङ होमको रूप लिँदै छ ! उत्तरको सोलुखुम्बुदेखि दक्षिणको सीतापुरसम्मबाट पूर्वी नेपालकै उत्कृष्ट सेवा लिन आउने सर्वसाधारणलाई 'पेइङ सेवा लिए आजै हुन्छ नत्र तपाईंको पालो तीन महिनापछि' भनेर असुली गर्दा प्रतिष्ठान र सेवाकर्मीको साख क्रमशः गिर्दै छ ! अझ, नियमित उपचारका क्रममा गरिने जाँचसमेत 'अस्पतालभित्र राम्रो र छिटो हुन्न, बाहिर गरेर ल्याउनुस्' भनी आफैं कार्यरत संस्थाको ढाड भाँच्ने र सर्वसाधारणलाई सास्ती दिने चिकित्सक र स्वास्थ्यकर्मीको क्रियाकलाप धरानस्थित अस्पतालमा मात्र नभएर नेपालका सबै अस्पतालमा व्याप्त छ !

नेपाल सरकारअन्तर्गतका अस्पतालमा सेवा पनि गर्ने र आफ्नो निजी क्लिनिक पनि सञ्चालन गर्ने चिकित्सक, नर्स र प्राविधिकको दुवै स्थानमा कार्यरत रहँदाको बोलीचाली र व्यवहारमा जमिन-आसमानको फरक देखिन्छ ! यही कुरा 'पेइङ सेवा' अन्तर्गत सेवा दिँदा र नियमित सेवा दिँदा विभिन्न प्रतिष्ठानका स्वास्थ्यकर्मीमा पनि देखिन्छ ! आफूले तलब खाने संस्थामा नियमित सेवामा कार्यरत हुँदा ' आगो' देखिने चिकित्सक, नर्स र स्वास्थ्यकर्मी निजी क्लिनिक र पेइङ सेवामा 'पानी' रूप धारण गरेको देख्दा आमसर्वसाधारणको नजरमा स्वास्थ्य सेवाप्रतिको सोच नकारात्मक बन्न गएको छ !

कर्णाली अञ्चलकै सबै राजनीतिक दल र तत्कालीन कर्णाली अञ्चल अस्पतालका सबै कर्मचारीको मागबमोजिम कर्णाली स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान ऐन जारी भयो ! राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान पनि त्यही रूपमा स्थापित भयो ! तर, दुवै प्रतिष्ठानको सञ्चालनमा प्रारम्भिक अवरोध भनेकै त्यहाँ कार्यरत कर्मचारी र स्थानीय राजनीतिक दलबाट भयो ! जुम्लामा त प्रारम्भिक अवस्थामा 'प्रतिष्ठान फिर्ता जाऊ, अञ्चल अस्पताल चाहियो' भन्नेसम्मका नारा केही स्थानीय व्यक्ति र कर्मचारीले लगाए ! आज सोही प्रतिष्ठानले ३०० शय्याको अस्पताल निर्माण गरेपछि त्यो आवाज हराएको छ ! राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानमा पनि प्रारम्भिक दिनमा त्यही अवस्था देखिँदै छ ! यस्ता क्रियाकलापका भित्री रहस्य समान छन् ।

सार्वजनिक खरिद ऐन र नियमावलीभित्रको कमजोरीलाई सबैभन्दा बढी उपयोग गर्ने निकाय स्वास्थ्य मन्त्रालय र मातहतका प्रतिष्ठानलगायत हुन् भन्नेमा महालेखा नियन्त्रकको कार्यालयसमेत सहमत छ ! यस क्षेत्रमा कार्यालयले उपकरण खरिद गर्ने होइन कि सप्लायरले कार्यालय खरिद गर्ने प्रचलन देखिन्छ ! सबैभन्दा पहिला सप्लायरले खरिद प्रक्रिया थालनीस्वरूप पर्दापछाडिबाट कार्यालय खरिद गरिसकेपछि कार्यालयले उपकरण खरिद प्रक्रिया सुरू गर्छ ! सबै प्रक्रिया ऐन-नियमभित्रै भएको देखिन्छ, तर उपकरणको स्पेसिफिकेसन तयार गर्दा र बजार मूल्यभन्दा दोब्बर-तेब्बर लागत निर्धारण गर्दा नै सार्वजनिक प्रतिस्पर्धाको हुर्मत लिइन्छ !

चिकित्सा, नर्सिङ र स्वास्थ्य प्राविधिक पेसाका नियमनकारी निकायका रूपमा विभिन्न काउन्सिल छन् ! केही साताअगाडि मात्र सार्वजनिक गरिएको गौरीबहादुर कार्की आयोगको प्रतिवेदन हेर्ने हो भने नेपाल मेडिकल काउन्सिल नै प्रमुख दलाली अड्डा भएजस्तो देखिन्छ ! बढी आकर्षणले चिकित्सा पेसासँग सम्बन्धित निकायको चर्चा पनि धेरै हुनु स्वाभाविक हो, तर आफ्ना निजी अस्पताल नभएका र 'पशुपालन' गर्न लायक भवनमा नर्सिङ र स्वास्थ्य प्राविधिक विषय अध्यापन गराउन धमाधम स्वीकृति दिने नर्सिङ काउन्सिल र स्वास्थ्य प्राविधिक काउन्सिलका निर्णय केलाउने हो भने स्थिति अझ भयावह देखिनेछ !

स्वास्थ्य मन्त्रालयभित्रको हप्ता असुलीका नायक नै एकाध दुईबाहेक सबै स्वास्थ्यमन्त्री हुने गरेको डर र त्रासले कसैले नबोले पनि प्रस्ट छ ! स्वास्थ्य सेवा विभाग मन्त्रीको पहिलो निसानीमा पर्छ ! नयाँ मन्त्री आयो कि महानिर्देशकको रक्तचाप बढ्दै जान्छ ! आपूर्ति महाशाखालगायत लाभजन्य महाशाखा तथा क्षेत्रीय निर्देशकहरू क्रमशः सिकार हुँदै जान्छन् ! हुँदाहुँदा स्वायत्त भनिएका स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानसमेत पदाधिकारी नियुक्ति, भौतिक संरचना निर्माण र उपकरण खरिदको बजेट विनियोजनलगायत प्रक्रियामा मन्त्रीका प्रमुख असुली केन्द्र बन्न थालेको छर्लंग छ ! निवर्तमान स्वास्थ्यमन्त्रीको छोटो कार्यकालमा स्वास्थ्य सेवा विभागको महानिर्देशकको कुर्सीमा तीनजना डा. साबहरूले बस्ने मौका पाउनुभयो, उहाँहरूलाई गर्व छ, तर विभागीय काम-कारबाही क्षतविक्षत भयो !

अतः स्थापित विकृतिको हाँगा काट् नुभन्दा पनि जरा उखेल्यो भने मात्र अन्य क्षेत्रका साथै स्वास्थ्य क्षेत्रको पनि सुधार हुने र हामी स्वास्थ्यकर्मीको सामाजिक प्रतिष्ठा पनि उचाइमा जानेमा दुई मत हुन सक्दैन !

नेपाल सरकार
भौतिक पूर्वाधार तथा यातायत मन्त्रालय
सडक विभाग
हुलाकी राजमार्ग निर्देशनालय
मिनभवन, काठमाडौं

सार्वजनिक सूचना

भौतिक पूर्वाधार तथा यातायत मन्त्रालय, सडक विभाग, हुलाकी राजमार्ग निर्देशनालय र यस अन्तर्गत पर्ने योजना कार्यलयहरू अन्तर्गत पर्ने विभिन्न सडकहरूको मर्मत कार्य भई हाल सम्पूर्ण सवारीसाधन निर्वाध रूपमा सञ्चालन भइरहेको र निर्माणाधीन सडक र पुलहरू समेत समयमै सम्पन्न हुने व्यहोरा सर्वसाधरण र सरोकारवालाहरूलाई सहर्ष जानकारी गराउँदछौं । साथै, भारत सरकारको सहयोगमा निर्माण हुने सम्पूर्ण सडकहरूको निर्माण काम पनि सुचारू गर्नेतर्फ आवश्यक कारवाही अगाडि बढाइएको जानकारी सबैलाई गराइन्छ । सो काम अगाडि बढाउन भारतीय परामर्शदाता (NHIDCL) समेत आई काम थालनी समेत गरिसकेकोले अब सो सडकहरूको निर्माण सम्पन्न हुने कुरामा विश्वस्त हुन जानकारी गराइन्छ ।

हुलाकी राजमार्ग निर्देशनालय
आयोजना निर्देशक

खेलकूद

रियल र लिभरपुल क्वार्टरफाइनलमा

साबिक विजेता रियल म्याड्रिड सेन्ट पेरिस जर्मेन (पिएसजी)लाई दोस्रो लेगमा २-१ ले हराउँदै युरोपियन च्याम्पियन्स लिगको क्वार्टरफाइनलमा प्रवेश गरेको छ । इंग्लिस क्लब लिभरपुलले घरेलु मैदानमा एफसी पोर्टोलाई गोलरहित बराबरीमा रोक्दै अन्तिम आठको स्थान पक्का पाऱ्यो । रियल समग्रमा ५-२ ले र लिभरपुल ५-० ले विजयी हुँदै अन्तिम आठमा पुगेका हुन् ।

दोस्रो लेगमा पनि रियललाई क्रिस्टियानो रोनाल्डोले १-० को अग्रता दिलाए । रोनाल्डोले लुकास भाजक्युको क्रसमा आकर्षक हेडिङ गोल गरेका हुन् । पिएसजी दोस्रो हाफमा १० खेलाडीमा सीमित भएको थियो । मिडफिल्डर मार्को भेरिटी दोहोरो पहँलो कार्ड खाँदै मैदानबाट बाहिरिए । खेलको ७१औं मिनेटमा काभिनीको गोलसँगै पिएसजी १-१ को स्थितिमा पुग्यो । खेलको ८०औं मिनेटमा रोनाल्डोको क्रसमा कासिमिरोले गोल गरेपछि रियल २-१ ले अघि बढ्यो । रोनाल्डोले चालू च्याम्पियन्स लिगमा १२ गोल पूरा गरे । पिएसजी पछिल्ला ४७ खेलपछि पहिलोपटक घरेलु मैदानमा पराजित भयो । यसअघि बार्सिलोनासँग २०१५ मा ३-१ ले हारेको थियो । रियल लगातार आठौंपटक च्याम्पियन्स लिगको अन्तिम आठमा पुग्यो । बार्सिलोना लगातार १० पटक क्वार्टरफाइनलमा पुगेको रेकर्ड छ । सन् २००९ पछि लिभरपुल च्याम्पियन्स लिगको क्वार्टरफाइनलमा पुगेको हो । लिभरपुल पोर्टोसँग पछिल्ला ६ खेलमा अपराजित रहेको छ । पहिलो लेगमा लिभरपुलले ५-० को नतिजा निकालेको थियो । दोस्रो लेगमा गोलरहित बराबरी नतिजा निकाल्दै लिभरपुल अन्तिम आठमा पुग्यो । यसैगरी इटालियन क्लब युभेन्टस र इंग्लिस क्लब म्यान्चेस्टर सिटी पनि क्वार्टरफइनलमा प्रवेश गरेका छन् । युभेन्टस टोटनह्यामलाई ४-३ ले पराजित गर्दै गऱ्यो भने म्यन्चेस्टर सिटीले बासेललाई ५-२ ले पराजित गऱ्यो ।

अस्ट्रेलिया पहिलो टेस्टमा विजयी

डर्वन/ अस्ट्रेलियाले दक्षिण अफ्रिकाविरूद्धको पहिलो टेस्टमा १ सय १८ रनको जित निकालेको छ । अस्ट्रेलियाले चौथो इनिङमा दक्षिण अफ्रिकालाई ४ सय १७ रनको लक्ष्य दिएको थियो । प्रत्युत्तरमा दक्षिण अफ्रिका ९२.४ ओभरमा २ सय ९८ रनमा समेटिँदा अस्ट्रेलिया १ सय १८ रनले विजयी भयो । जितसँगै चार खेलको सिरिजमा अस्ट्रेलिया १-० ले अघि रह्यो ।

दक्षिण अफ्रिकाको दोस्रो इनिङमा एक मात्र ब्याट्सम्यान चम्के । ओपनर एडिन मार्करामले १ सय ४३ रनको शतकीय इनिङ खेले पनि हार टार्न

सकेनन् । उनले २ सय १८ बलमा १९ चौका प्रहार गरेका थिए । सातौं क्रमका ब्याट्सम्यान क्विन्टन डी कोकले ८३ रन जोडे । कोकले १ सय ४९ बलमा ११ चौका प्रहार गरेका थिए । अदिल आउट हुँदा दक्षिण अफ्रिका २८३-६ को स्थितिमा थियो । उनीपछिका चार ब्याट्सम्यानले १६ रन मात्र जोडे । खेलको पाँचौं दिन सोमबार अस्ट्रेलिया जितभन्दा १ विकेटले मात्र टाढा थियो । यता, दक्षिण अफ्रिकालाई चामत्कारिक जित निकाल्न १ विकेट हातमा रहेको अवस्थामा थप १ सय २५ रन बनाउनुपर्ने थियो । अस्ट्रेलियाले जितका लागि धेरै समय कुर्नु परेन । अन्तिम दिन दक्षिण अफ्रिकाले २९३/९ बाट सुरू गऱ्यो । थप ५ रन बटुल्दा दक्षिण अफ्रिका अलआउट भयो ।

मेसीको गोलमा बार्सिलोनाको जित

लियोनल मेसीको १ मात्र उत्कृष्ट फ्रिकिक गोलको सहयोगमा बार्सिलोनाले आइतबार स्पेनिस ला लिगामा एट्लेटिको म्याड्रिडलाई १-० ले हराएको छ । खेलको २६औं मिनेटमा मेसीले एट्लेटिकोको डिबक्सभन्दा अगाडिबाट बायाँ खुट्टाले पहिलो बारमा उत्कृष्ट फ्रिकिक गोल गरेका थिए । यससँगै मेसीले करिअरकै ६ सय गोल पनि पूरा गरेका छन् । जितसँगै बार्सिलोनाले शीर्षस्थानमा एट्लेटिकोविरूद्ध ८ अंकको अग्रता लिएको छ । एट्लेटिकोले समान २७ खेलबाट ६१ अंक जोडेको छ । तेस्रो स्थानमा रहेको रियल म्याड्रिडको ५४ अंक छ । बार्सिलोनाले २७ खेलसम्म अपराजित रहँदा २१ जित र ६ बराबरी नतिजा निकालेको छ । मध्यान्तरपछि एट्लेटिकोले बार्सिलोनामाथि दबाब राखेको थियो । दोस्रो हाफमा एट्लेटिको तुलनात्मक रूपमा आक्रामक देखियो । खेलको ८५औं मिनेटमा डिएगो कोस्टाको गोललाई अफसाइड दिइएको थियो । यसैगरी, बार्सिलोनाका लुइस सुआरेजको गोल पनि अफसाइड भएको थियो ।

रंगीन खबर

अलविदा इन्द्रबहादुर

आयामेली आन्दोलनका अभियन्ता, नेपाली साहित्यमा लीला लेखनका प्रणेता मानिने अग्रज साहित्यकार इन्द्रबहादुर साईको निधन भएको छ । लामो समयदेखि अस्वस्थ रहेका साहित्यकार राईको मंगलबार साँझ निधन भएको हो । नेपाली साहित्यका शिखर मानिने उनी आख्यान र समालोचनामा औधि रूचाइएका लेखक मानिन्छन् ।

सन १९२७ फ्रेबुअरी ३ मा दार्जिलिङको खारसाङमा रणवीर राई र हस्तमाया देवानको सुपुत्रका रूपमा जन्मिएका राई निम्न आए भएको परिवारमा हुर्किएका थिए । अंग्रेजी साहित्यमा स्नातकोत्तर गरेका राईले सन १९६१ मा पहिलो कृतिका रूपमा 'विपना कतिपय' आख्यान प्रकाशित गरेका थिए । उनको अर्को चर्चित उपान्यास 'आज रमिता छ' १९६४ मा प्रकाशित भएको थियो । स्वर्गीय इश्वर बल्लभ, बैरागी काइँलासँग मिलेर नेपाली साहित्यमा तेस्रो आयाम लेखन भित्र्याए पनि त्यसले जीवन र जगतलाई समेटन् नकसकेको भान भए पनि राईले लीलालेखन सुरू गरका थिए ।

'नेपाली उपन्यासका आधारहरू समालोचना कृतिका लागि राईलाई पहिलोपटक भारतीय नेपाली लेखकका रूपमा सन १९७५ मा 'साहित्य एकेडेमी पुरस्कार' दिइएको थियो । उनले कथा, उपन्यास, निबन्ध, नाटक, समालोचनामा अतुलनीय कलम चलाउँदै आएका थिए । श्रीमती माया राईको केही वर्ष पहिले निधन भएपछि उनी एक्ला र अस्वस्थ्य रहँदै आएका थिए । उनको योगदान नेपाली साहित्य क्षेत्रमा अतुलनीय रहेको भन्दै कवि विप्लव ढकालले भने, 'उनले अपनाएको 'पद्धतिवादबाट मुक्ति'को मार्गमा हिंड्ने प्रयास नै उनीप्रतिको असली सम्मान हुनेछ ।' राईले आफैले स्थापना गरेको बाटोलाई पुरानो सावित गर्दै नयाँ बाटो निर्माणको क्रम नेपाली सहित्यमा सुरू गरेका थिए । 'कठपुतली मन', 'कथास्था', 'सेतो ख्याक बनोट र बुनोट'लगायत करिब डेढ दर्जन कृति उनका छन् । मदन पुरस्कार विजेता रामलाल जोशीले साहित्कार राईको निधन नेपाली साहित्यको धरोहर ढलेका रूपमा प्रतिक्रिया जनाए । 'उनी नेपाली साहित्यमा एकपछि अर्को धारका प्रणेता थिए', जोशीले भने, 'एउटा महान लेखक भौतिक रूपमा निभेको छ, कृति अमर रहनेछ ।'

केक काटेर पर्ख पर्ख मायालुको खुसियाली

आफ्नो फिल्म मंगलम्मा समावेश पर्ख पर्ख मायालु बोलको गीतले युट्युबमा एक करोड भ्यु नघाएकोमा निर्माता छविराज ओझाले बुधबार केक काटेर खुसियाली बाँडेका छन् ।

निरन्तर फिल्म बनाउँदै आए पनि प्रेसमिट गर्न भने जाँगर नचलाउने गरेका ओझा यसपालि भने अलि बढी नै उत्साहित देखिएका छन् । त्यसकारण उनले करोड भ्युको खुसियाली पत्रकार सम्मेलन नै गरेर साटे । ओझाको मंगलम् शुक्रबार अर्थात् २५ फागुनदेखि प्रदर्शनमा आउने तयारीमा छ ।

कार्यक्रममा मंगलम् निर्देशक नवल नेपालले फिल्मबारे जानकारी दिएका थिए । अभिनेत्री तथा यही फिल्मबाट निर्मात्रीसमेत बनेकी शिल्पा पोखरेलले दर्शकले मंगलम् मन पराउनेमा आफू ढुक्क रहेको बताइन् । शिल्पा ओझाको लज्जा फिल्मबाट हिरोइन बनेकी हुन् । लज्जा पनि नवलले नै निर्देशन गरेका थिए । नवलले नै आफूलाई अभिनय गर्न सिकाएको बताउँदै शिल्पाले मंगलम्मा आफूलाई निकै सशक्त रूपमा प्रस्तुत गरिएको बताइन् ।

कार्यक्रममा अभिनेता नीर शाहले मंगलम् एकदम मीठो फिल्म बनेको बताउँदै निर्देशक नेपालको तारिफ गरे । त्यसैगरी, पर्ख पर्ख मायालु म पनि त आउँलाका संगीतकार दीपक शर्मा, गायक कृष्ण काफ्ले र बिन्दु परियारले आफूहरूको गीत सार्वजनिक भएको ६ महिनामै एक करोडभन्दा बढीचोटि हेरिएकोमा खुसी व्यक्त गरे । मंगलम्मा शिल्पाका साथमा नीर शाह, मिथिला शर्मा, पुष्प खड्का, साम्राज्ञी राज्यलक्ष्मी शाह, पृथ्वीराज प्रसाईंलगायतले अभिनय गरेका छन् ।

लिलिबिलीको ट्रेलर सार्वजनिक

चैत ३० गतेदेखि प्रदर्शनमा आउन लागेको लिलिबिली फिल्मको ट्रेलर सार्वजनिक गरिएको छ ।

मिलन चाम्सको निर्देशनमा गोविन्द शाही र सुदीप खड्का निर्माता रहेको फिल्मको ट्रेलरमा अभिनेता प्रदीप खड्का र नवअभिनेत्री जसिता गुरूङका साथ प्रियंका कार्की, सविन श्रेष्ठ र अनुपविक्रम शाही देखिएका छन् ।

प्रवर्द्धनमा पञ्चायत टोली

चैत २ गतेदेखि प्रदर्शनको तयारीमा रहेको फिल्म ' पञ्चायत'को निर्माण युनिट दर्शक आकर्षित गर्न चितवन पुगेको छ । पञ्चायती शासन व्यवस्थाको सामाजिक कथा र न्याय व्यवस्थालाई आधार बनाएर निर्माण गरिएको फिल्म मौलिक भएको निर्माण समूहको दाबी छ ।

चितवनको भरतपुरमा पत्रकार सम्मेलन गर्दै निर्माण युनिटले फिल्म ऐतिहासिक र मौलिक नबेकाले दर्शकको माया पाउने विश्वास व्यक्त गऱ्यो । चलचित्रका अभिनेता सरोज खनालले फिल्म पञ्चायत अभिलेख गरेर वर्षौं राख्ने खालको बनेको दाबी गरे । उनले फिल्म 'प्रेमपिण्ड' मन पराउने दर्शकले पञ्चायतलाई झन् रूचाउने बताए । फिल्ममा एक कालखण्डको छाउपडी प्रथा तथा न्याय प्रणाली कस्तो थियो भन्ने कथा समेटिएको उनले बताए ।

अभिनेत्री नीता ढुंगानाले पञ्चायतले अमेरिकामा सम्पन्न फिल्म फेस्टिभलमा विश्वका दुई सय १६ वटा चलचित्रलाई उछिन्दै उत्कृष्ट अवार्ड पाएको प्रसंग कोट्याउँदै पञ्चायतको कथामा मौलिक र आफ्नोपन भएको दाबी गरिन् । उनले फेस्टिभलमा उत्कृष्ट नायिकाको अवार्ड पनि पाएकी थिइन् । पञ्चायतमा ढुंगाना १४ वर्षकी किशोरीको भूमिकामा प्रस्तुत भएकी छन् ।

लेखक तथा निर्देशक शिवम् अधिकारीले लामो समयपछि अर्गानिक चलचित्र बनेको दाबी गरे । फिल्मको स्क्रिप्ट ७ वर्षअघि तयार भएको पनि उनले बताए । चैत २ गतेदेखि देशभरका करिब सय हलमा एकैसाथ फिल्म प्रदर्शनको तयारीमा छ ।

कार्यकारी निर्माता रवि अधिकारीले कथावस्तु राम्रो लागेकाले लगानी गरेको बताए । बिहीबार हेटौँडामा चलचित्रको च्यारिटी सो गरिन लागेको पत्रकार सम्मेलनमा बताइएको थियो । फागुन २५ गते काठमाडौंको कुमारीहलमा राजनीतिज्ञ, अग्रज कलाकार, पत्रकार, उद्योगी तथा विशिष्ट व्यक्तिको सहभागितामा फिल्मको प्रिमियर सो हुँदै छ ।

सपनाको ट्रान्जिटमा विमोचित

कवि तथा नियात्राकार बिकु लामाको कविता संग्रह 'सपनाको ट्रान्जिटमा' वरिष्ठ कवि तुलसी दिवसले विमोचन गरेका छन् । काठमाडौंको लेखनकुञ्जमा आयोजित समारोहमा वरिष्ठ कथाकार माया ठकुरी, कवि विप्लव ढकाल, कवि तथा समालोचक महेश पौडेल, कवि फूलमान बलले कृतिमाथि टिप्पणी गरेका थिए । प्रमुख अतिथि कवि तुलसी दिवसले विषय, सन्दर्भ र मौलिकता नै कविता रचनाको मूल प्राण भएको बताए । उनले 'सपनाको

ट्रान्जिटमा' संग्रहमा यसको बेजोड मिश्रण भएको दाबी गरे । सोइनम बुक्सले बजारमा ल्याएको संग्रहमा ३३ वटा कविता छन् । सोइनम नियात्रा संग्रह र मृत्यु बिर्सनेहरू कविता ल्याएका लामाको यो तेस्रो कृति हो ।

कर्पोरेट

ग्लोबल आइएमईका थप ३ शाखारहित बैंकिङ

ग्लोबल आइएमई बैंकले थप ३ शाखारहित बैंकिङ सेवा स्थापना गरेको छ । बैंकले सिरहाको अर्नमा गाउँपालिका-१, महानौर, धनुषाको पिपरा गाउँपालिका-६, रतौली र नगराइन गाउँपालिका-३, फूलगामामा शाखारहित बैंकिङ सेवा सुरू गरेको हो । योसँगै बैंकको शाखारहित बैंकिङ सेवाको संख्या ७७ पुगेको छ । सिरहाको महानौरमा स्थानीय सीताराम महतो, धनुषाको रतौलीमा स्थानीय सुरेन्द्रकुमार मण्डल र फूलगामामा स्थानीय दीपेन्द्रप्रसाद साहलाई व्यावसायिक प्रतिनिधि नियुक्त गरिएको छ । फूलगामामा स्थापना गरिएको शाखारहित बैंकिङ सेवा उद्घाटनका अवसरमा स्थानीयमा वित्तीय साक्षरता जगाउने उद्देश्यले वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम पनि आयोजना गरिएको थियो । वित्तीय साक्षरता कार्यक्रममा स्रोतव्यक्ति ग्लोबल आइएमई बैंकका तालिम तथा बैंकविज्ञ पूर्णमान नापित रहेका थिए । स्थानीय क्षेत्रमा बसोवास गर्ने विद्यार्थी, व्यापारी, सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाका कर्मचारी, आमा समूह तथा स्थानीय सर्वसाधारणलाई बैंक तथा वित्तीय संस्थाको आवश्यकता र औचित्यबारे जानकारी दिइएको थियो ।

एभरेष्ट बैंकको नि:शुल्क स्वास्थ्य शिविर

एभरेष्ट बैंकले १०८औं महिला दिवसको अवसर पारेर सामाजिक उत्तरदायित्वअन्तर्गत नि:शुल्क स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरेको छ । बैंकको पुल्चोक शाखामा सञ्चालन गरिएको स्वास्थ्य शिविरमा स्वास्थ्य परीक्षणका साथै अन्तर्क्रिया कार्यक्रमसमेत आयोजना गरिएको थियो । नर्भिक अस्पतालसँगको सहकार्यमा सञ्चालन गरिएको स्वास्थ्य शिविरमा दुई सयजनाले विभिन्न विशेषज्ञ डाक्टरबाट सेवा लिएका थिए । शिविरमा गाइनोकोलोजिस्ट, कार्डिक, अर्थोपेडिकलगायतका रोग विषेशज्ञले बिरामीको चेकजाँच गरेका थिए । अन्तर्क्रिया कार्यक्रमको संयोजन भने वरिष्ठ सर्जन विषेशज्ञ डा. ज्योति रायमाझी (राणा)ले गरेकी थिइन् । उनले महिलामा हुने स्तन क्यान्सर र त्यसबाट कसरी बच्ने वा समयमै थाहा पाउने भन्ने विषयमा भनाइ राखेकी थिइन् । एभरेष्ट बैंकले देशभर ६९ शाखा, ७ एक्स्टेन्सन काउन्टर, २८ राजस्व संकलन केन्द्र र ९६ एटिएम मेसिनबाट आधुनिक बैंकिङ सेवा प्रदान गर्दै आएको छ ।

बिओके र एभरेष्टबीच बैकासुरेन्स सम्झौता

बैंक अफ काठमाण्डू र एभरेष्ट इन्स्योरेन्सबीच बैंकासुरेन्स सम्झौता भएको छ । सम्झौतामा बैंक अफ काठमाण्डूका बजार व्यवस्थापन विभाग प्रमुख रितेश लामिछाने र एभरेष्ट इन्स्योरेन्सका नायब महाप्रबन्धक प्रदीपमोहन धौभडेलले हस्ताक्षर गरे । सो सेवाअन्तर्गत बैंकका ग्राहकहरूले एभरेष्ट इन्स्योरेन्सका विभिन्न प्रकारका बिमा सेवा, बिमा शुल्क भुक्तानी, बिमा लेख तथा बिमा दाबी भुक्तानी सहज रूपमा प्राप्त गर्न सक्नेछन् । सो सेवा बैंक अफ काठमाण्डूका सम्पूर्ण शाखाबाट उपभोग गर्न सक्ने व्यवस्था मिलाइने जनाइएको छ ।

माछापुच्छ्रेको केन्द्रीय कार्यालय स्थानान्तरण

माछापुच्छ्रे बैंकले विशेष साधारणसभाको निर्णयबमोजिम रजिस्टर्ड (केन्द्रीय) कार्यालय गण्डकी अञ्चल, कास्की, पोखरा लेखनाथ महानगरपालिका (साबिक पोखरा उपमहानगरपालिका) वडा नं. ९ बाट प्रदेश नं. ३, काठमाडौं महानगरपालिका, लाजिम्पाटस्थित एमबिएल टावरमा स्थानान्तरण गरेको छ । ०५४ मा पोखरामा स्थापना भई सञ्चालनमा रहेकामा बैंकको केन्द्रीय कार्यालय पोखरा तथा कर्पोरेट कार्यालय काठमाडौंमा थियो । हाल बैंकका ६२ शाखा, ४ एक्सटेन्सन काउन्टर, १४ शाखारहित बैकिङ सेवा र ८६ एटिएम सञ्चालनमा छन् ।

चाबहिलमा टुरिजमको शाखा

टुरिजम डेभलपमेन्ट बैंकले काठमाडौं महानगरपालिका चाबहिलमा शाखा विस्तार गरी कारोबार सुरू गरेको छ । काठमाडौं महानगरपालिका वडा-७ का अध्यक्ष शुद्धकुमार डंगोल तथा बैंक सञ्चालक समितिका सदस्यद्वय श्यामराज थपलिया र दीपक महतले संयुक्त रूपमा शाखा उद्घाटन गरेका थिए ।

चाबहिलसहित बैंकका ३६ शाखा तथा ५ वटा एक्सटेन्सन काउन्टर सेवा र २० वटा एटिएम सञ्चालनमा छन् ।

लगनखेलमा मुक्तिनाथको शाखा

मुक्तिनाथ विकास बैंकले ललितपुर महानगरपालिकास्थित लगनखेलको कर्मचारी सञ्चय कोषको भवनमा शाखा विस्तार गरी कारोबार सुरू गरेको छ ।

लगनखेल शाखा उद्घाटन नेपाल राष्ट्र बैंकका पूर्वगभर्नर दीपेन्द्रपुरूष ढकालले गरेका थिए । कार्यक्रममा बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत भरतराज ढकालले लगनखेल शाखाबाट ग्राहकले अत्याधुनिक बैंकिङ सुविधा पाउने बताए । बैंकको ०७४ माघ मसान्तसम्म निक्षेप २१ अर्ब ९२ करोड पुगेको छ भने कुल कर्जा लगानी २० अर्ब १ करोड रहेको छ ।

एनबिआईले डिजिटाइजेसन कन्फ्रेन्स गर्ने

नेसनल बैंकिङ इन्स्टिच्युटले २ चैतमा काठमाडौंमा डिजिटाइजेसन कन्फ्रेन्स आयोजना गर्ने भएको छ । बदलिँदो परिस्थितिमा सूचना प्रविधिले मारेको फड्को र नयाँ प्रविधिले ल्याएको चुनौतीलाई बैंकिङ, टेलिकम, सरकारी निकाय तथा सबै संस्थाले आत्मसात् गर्नुपर्ने देखिएकाले यस्तो कन्फ्रेन्स गर्न लागिएको एनबिआईले जनाएको छ ।

सबैले डिजिटल प्रविधि अपनाएर रणनीतिक एवं दूरगामी सोच लिनुपर्ने आवश्यकता देखिएको अवस्थामा कन्फ्रेन्स सान्दर्भिक हुने देखिएको एनबिआईको भनाइ छ । डिजिटाइजेसनजस्तो प्राविधिक विषय र यसको परिस्थिति तथा प्रणालीलाई बुझ्न, यसबाट सम्पूर्ण आर्थिक क्षेत्र, उद्योगहरूलाई मध्यनजर गर्दै अन्तर्राष्ट्रिय अनुभव आदान-प्रदान गर्ने उद्देश्यले कन्फ्रेन्स गर्न लागिएको हो ।

कन्फ्रेन्समा विज्ञका रूपमा कोटाक महिन्द्रा बैंक भारतका प्रमुख डिजिटल अधिकारी दीपक शर्मा, आइसिआइसिआई बैंक भारतका पूर्वडिजिटल च्यानल एस्पर्ट राहुल जोशी र आरबिएल बैंक भारतका क्यास म्यानेजमेन्ट एन्ड इलेक्ट्रोनिक बैंकिङ सोलुसन हेड राजेश लोहरी रहनेछन् ।

कन्फ्रेन्सबाट आइटी विभागका कर्मचारीहरू, मार्केटिङ तथा अपरेसनमा काम गर्ने, वित्तीय संस्थाका साथै अन्य संघ-संस्थाका व्यक्तिले लाभ लिन सक्ने एनबिआईले जनाएको छ ।

भारतले...

उरीमा भएको घटनालाई लिएर भारत पाकिस्तान जान नचाहेपछि वंगालादेश भुटान, श्रीलंका र अफगानिस्तानले समेत भारतलाई साथ दिएका थिए । त्यस यता थप अवधि नेपालले सार्कको नेतृत्व गर्दै आएको छ । नेपाल भ्रमणमा आएका पाकिस्तानी प्रधानमन्त्री अब्बासीले आफ्नो कार्यकालमै सार्कलाई अघि बढाउन चाहेका र त्यसमा साथ दिन आग्रह गरेपछि प्रधानमन्त्री ओलीले आफ्नो चाहनापनि सार्कलाई पूर्ववत सक्रिय बनाउने रहेको बताएका छन् । रोकिएको सार्कको १९ औं शिखर सम्मेलन जति सक्दो चाँडो गराउन आफुले पहल गर्ने आश्वासन ओलीले पाकिस्तानी प्रधानमन्त्रीलाई दिएका छन् । नेपालमा मात्र होइन यस क्षेत्रका धेरै मुलुकहरूमा राजनीतिक स्थायित्व कायम हुन नसक्दा केही पछि परेको बताउँदै प्रधानमन्त्री ओलीले पछिल्लो समयमा सबै मुलुक राजनीतिक स्थायित्व तर्फ अग्रसर भएको बताएका छन् । नेपाल पनि संक्रमणकाल सकेर राजनीतिक स्थायित्व तिर अघि बढेको र अब विकासको चरणमा प्रवेश गरेको भन्दै यस्तो अवस्थामा अब सबै सार्क मुलुकहरूले विकासका चरणलाई कार्यान्यन गर्दै अघि बढ्नुपर्ने बताएका थिए ।

नेपालका प्रधानमन्त्री केपी ओलीलाई बधाई दिन पाकिस्तानी प्रधानमन्त्री यही फागुन २१ गते नेपाल आएका थिए । उनले प्रधानमन्त्री राष्ट्रपति र माओवादी केन्द्रका अध्यक्षलाई समेत भेट गरेका थिए । २१ गते नेपाल आएका पाकिस्तानी प्रधानमन्त्री अब्सासी फागुन २२ गते नै स्वदेश फर्किसकेका छन् । पछिल्लो समयमा समेत भारत र पाकिस्तानको सम्बन्ध त्यति राम्रो नभएकाले भारतले नचाहेसम्म सार्कको शिखर सम्मेलन हुन सक्ने सम्भावना भने न्यून रहेको छ । सार्क सदस्य राष्ट्रहरूमध्येका केही राष्ट्रहरूले भारतलाई साथ दिने भएकाले भारत कै हातमा सार्कको साँचो चावी रहेको छ ।

सत्तापक्ष र...

बताएका छन् ।

नेकपा एमालेकी नेतृ अष्टलक्ष्मी शाक्यले त राष्ट्रपति भण्डारी माथि स्थायी कमिटीको बैठकमै गम्भीर आरोपहरू लगाएकी थिइन् । नेतृ शाक्यले आफूलाई प्रदेश नं. ३ को मुख्यमन्त्री बन्न रोक्ने षड्यन्त्र राष्ट्रपति कार्यालय शितल निवासमै भएको र सांसदहरूलाई राष्ट्रपतिले फोन गरेर शाक्यलाई मत नदिन आग्रह गरेको भन्दै राष्ट्रपतिले टिकट वितरण देखि मन्त्रिपरिषद्मा र नियुक्तिमा समेत भाग खोजेको आरोप लगाएकी थिइन् । यसरी एमालेकै वरिष्ठ नेताले राष्ट्रपतिमाथि लगाएको आरोप र कांग्रेसले लगाएको आरोप केही हदसम्म ठ्याक्कै मिलेको छ । संविधानले राष्ट्रपतिलाई संविधानको पालक र संरक्षक स्वीकार गरेको अवस्थामा राष्ट्रपति भण्डारी संविधानको पालक र संरक्षक भइन् त भने प्रश्न समेत उठ्न थालेको छ । राष्ट्रपति भण्डारीलाई वाम गठबन्धनको पूर्ण समर्थक रहेको हुनाले उनले निर्वाचन जित्ने सुनिश्चित रहेको भएपनि वाम गठबन्धन त्यसमा पनि एमालेकै नेताहरूले भण्डारीमाथि विभिन्न प्रकारका आरोप लगाएको हुनाले त्यस्ता आरोपले प्रमुख प्रतिपक्षी दल कांग्रेसले लगाएको आरोपलाई थप बल पुऱ्याएको छ ।

कांग्रेसका सभापति एवं संसदीय दलका नेता शेरबहादुर देउवाले राष्ट्रपतिको भूमिका र प्रधानमन्त्री केपी ओलीको अभिव्यक्तिले लोकतन्त्रमाथि नै खतरा देखिएको बताएका छन् । उनले वाम गठबन्धनले अदालतलाई समेत कब्जामा लिन खोजेको आरोपसमेत लगाएका छन् । सभापति देउवाले उक्त कुरा नेपाल तरूण दलका जिल्ला अध्यक्षहरूको राष्ट्रिय भेला तथा प्रशिक्षण कार्यक्रमको अस्ति उद्घाटन गर्दै बताएका हुन् । देउवाले भने वाम गठबन्धनबाट लोकतन्त्र विरूद्ध आउन सक्ने चुनौतीका सामना गर्न युवाहरू तयार रहन समेत आग्रह गरेका छन् । सोही समारोहमा उनले भने केपी ओली नेतृत्वको सरकारले राष्ट्रियसभा सदस्य नियुक्तिमा कार्यकारी अधिकारमाथि हस्तक्षेप गरेको आरोप समेत लगाएका थिए ।

देउवा नेतृत्वको सरकारले राष्ट्रियसभा सदस्यका लागि सिफारिस गरेका ३ जनालाई राष्ट्रपतिले मनोनित नगरि नयाँ सरकारको सिफारिसलाई पर्खेर बसेकी थिइन्, ओली नेतृत्वको सरकारले सिफारिस गरेका ३ जनालाई सिफारिस भएको एक घण्टाभित्रै मनोनित गरेकी थिइन् त्यसका विरूद्ध सर्बोच्च अदालत पुगेका देउवाको सिफारिसमा परेकाहरूको मुद्दामा न्यायाधिश प्रकाशमान सिंह राउतले अल्पकालिन अन्तरिम आदेश दिएपछि प्रधानमन्त्री ओलीले उक्त आदेशले कार्यकारी प्रधानमन्त्रीको अधिकार माथि हस्तक्षेप गरेको अभिव्यक्ति दिएका थिए तर अस्ति सर्बोच्च अदालतकै इजलासले राउतले दिएको अन्तरिम आदेशलाई खारेज गर्दै ओली नेतृत्वको सरकारले गरेको सिफारिसलाई नै बैधता दिएपछि अब हालका अर्थमन्त्री डा. युवराज खतिवडा, रामनारायण विडारी र विमला राई पौडेललाई राष्ट्रियसभाको संसदको लागि शपथ खुवाउने बाटो समेत खुलेको छ । यी विविध कारणहरूले गर्दा सत्ताधारी दलहरू र प्रमुख विपक्षी दलबीच सम्बन्ध चिसिन सक्ने सम्भावना बढेको छ । सत्ताधारीहरूले जसरी भएपनि संसदमा दुई तिहाइ पुऱ्याउने रणनीति त्यत्तिकै ल्याएको होइन रहेछ । त्यसको रहस्य विस्तारै खुल्दै जानेनै छ ।

दाहाल...

गरिरहेको आरोप प्रचण्डमाथि लगाएका छन् । नेपालमा दिगो सरकारको आवश्यकता भएपनि अहिले वाम गठबन्धन प्रचण्डकै कारण धेरै नटिक्ने बैद्यले दाबी गरेका छन् । नेकपाका पोलिटव्यूरो सदस्य रणवीर वमले पुष्पकमल दाहालले पार्टीको सिद्धान्त विपरित काम गरेको अहिले आएर प्रष्ट भएको भन्दै आफ्ना पार्टीका कार्यकर्ताहरू र क्रान्तिमा लडेका व्यक्तिहरूको व्यवस्थापन गर्न नसक्ने दाहालले जनताको व्यवस्थापन गर्न नसक्ने ठोकुवा समेत गरेका थिए । त्यसैले हामीहरूले नयाँ क्रान्ति गर्नु परेको भन्दै बमले भने नेपालमा क्रान्ति सकिएको छैन नयाँ ढँगले नयाँ खालको क्रान्ति आवश्यकता रहेकोले हामीहरू क्रान्तिमा होमिँदै छौं भनेर क्रान्तिलाई सहयोग गर्न चितवनबासीलाई आग्रह समेत गरेका थिए ।

मातृकाले...

मलाई आयल निगममा चलखेल थाहा छ । कसैले मेरो नाममा पैसा उठाएको छ भने त्यो कर्मचारी र व्यापारी दुबैलाई म छाड्दिन ।

कसले रोकेको छ मन्त्रीलाई, हिम्मत भए गल्ती देखाएर कारवाही गरे भैहाल्यो त । यसरी भकभकाउनु भनेको नमच्चिने पिङको सय झट्का होइन र ?

प्रधानमन्त्रीको...

नियुक्त गरिन् र सपथग्रहण गराइन् । यो त संविधान विरोधी काम भयो भनेर राजनीतिक बृत्तमा चर्चा चलिरहेको थियो ।

अधिवक्ता यज्ञमणि न्यौपानेले बुधवार संविधानअनुसार नियुक्ती र सपथ ख्वाइयोस्, संविधान विपरित राष्ट्रपतिको कदम र ओलीको नियुक्ती खारेज होस् भनेर सर्वोच्चमा रिट हाले । यसको निर्णय आजै पेशीमा रहेको यो मुद्दामा सर्वोच्चले फैसला दिनसक्छ ।

चर्चा व्यापक छ अदालतले कस्तो फैसला गर्ला ? स्मरणीय छ, पहिले उपराष्ट्रपति परमानन्द झाले गलत हिसावले सपथ खाँदा उनले दोहोऱ्याएर सपथ खाएरमात्र पद बहाली गर्न पाएका थिए । अहिले प्रधानमन्त्री केप ीओलीको नियुक्ती र सपथग्रहण संविधानअनुसार हुनपर्ने फैसला आयो भने यो अर्को नजीर कायम हुनजानेछ ।

राजपा र...

त्यस्तो आग्रह गरिएको वाम गठबन्धनका नेताहरूले बताएका छन् । प्रदेश नं. २ मा फोरम र राजपाको गठबन्धन रहेको सरकार निर्माण भएको छ । फोरमले केन्द्रीय वाम गठबन्धनको सरकारसँग सहकार्य गर्न खोजेपछि राजपाका नेताहरू झस्किएका थिए । त्यसबेला राजपाका नेताहरूले आफूहरूसँग छलफल नै नगरेको अभिव्यक्ति समेत दिएका थिए । फोरमसँग सहमति हुने अवस्थामा पुगेपछि राजपाका अध्यक्ष महन्थ ठाकुरले केही दिन पहिला विज्ञप्ति नै जारी गरी संविधान संशोधन लगायतका माग सम्बोधन गर्न सरकारको ध्यानाकर्षण गराएका थिए । ठाकुरको यस्तो विज्ञप्ति आएपछि नेकपा एमालेका अध्यक्ष समेत रहेका प्रधानमन्त्री ओलीले ठाकुरलाई प्रधानमन्त्री निवासमै बोलाएर सत्तामा सहभागि हुन आग्रह गरेका छन् । प्रधानमन्त्री ओलीले सरकारमा सहभागि हुन आग्रह गरेपछि अध्यक्ष ठाकुरले आफ्नो दलभित्र यस विषयमा छलफल गर्ने जानकारी प्रधानमन्त्रीलाई गराएका छन् ।

राजपा आन्तरिक छलफलबाट सरकारमा जाने निर्णय भएका एमाले र माओवादी केन्द्रले आफूहरूका भागमा परेका मन्त्रालयहरू मिलाएर राजपा र फोरमलाई दिने भएका छन् । सम्भवत फोरमले परराष्ट्रसहित दुई मन्त्रालय र राजपाले उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति सहित दुई मन्त्रालय पाउने सम्भावना रहेका मधेशवादी दलका एक नेताले बताएका छन् । यसरी ओली नेतृत्वको सरकार कांग्रेस बाहेकका सबै दललाई सरकारमा सहभागि गराउने भएको छ ।

विरोधको...

होला भन्ने अभिव्यक्ति समेत दिएका थिए ।

संसदीय दलको बैठकमा कांग्रेसका राष्ट्रियसभा सदस्यहरूको समेत उपस्थिति रहेको थियो । संसदीय दलका नेता देउवाले कम्युनिष्ट गठबन्धनको सरकारले न्यायालयलाई समेत दबावमा राख्ने गरि अभिव्यक्ति दिन थालेको भन्दै देउवाले आफ्ना सांसदहरूलाई भने यस्तो चुनौतीपूर्ण अवस्थामा आ आफ्नो ठाउँबाट सबैले सशक्त र प्रभावकारी भूमिका निभाउनुपर्दछ । केही दिन पहिला माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालले प्रधानन्यायाधिशसँग गोपाल पराजुलीमाथि महाअभियोग लगाउनुपर्ने अभिव्यक्ति दिएका थिए त्यस विषयलाई प्रमुख प्रतिपक्षी दलले तिव्र विरोध गरेको छ । कांग्रेसका वरिष्ठ नेता रामचन्द्र पौडेल पक्षीय केही सांसदहरूले नै देउवालाई मत दिएको आरोप पौडेलपक्षीय नेताहरूले लगाएका छन् । स्मरण रहोस् पौडेल प्रतिनिधिसभाको निर्वाचनमा आफ्नो निर्वाचन क्षेत्र तनहुँबाट नेकपा एमालेका उम्मेदवारसँग पराजित भएका हुन् । पराजित भएपछि पौडेलको सक्रिय राजनीति कमजोर अवस्थामा पुगेको जस्तो देखिएको छ ।

साल्ट ट्रेडिङको ५१ औं वार्षिक साधारण सम्पन्न

काठमाडौं । साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरेशनको ५१ औं वार्षिक साधारण सभाले २०७३।०७४ को मुनाफाबाट २५ प्रतिशत बोनस शेयर र १० प्रतिशत नगद लाभांश प्रदान गर्ने निर्णय गरेको छ । सञ्चालक समितिका अध्यक्ष श्री लक्ष्मीदास मानन्धरले वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्नु हुंदै कर्पोरेशनले गुणस्तरीय वस्तुहरूको कारोवार गरी आम उपभोक्ताहरूलाई गुणस्तरयुक्त खाद्य वस्तु तथा अन्य वस्तुको सरल र सहज आपूर्ति गरी सेवा पुऱ्याउदै आएको अवगत गराउनु भयो ।

अध्यक्ष श्री मानन्धरले उक्त आ.व.को कारोवारबाट करकट्टी अगाडिको कुल मुनाफा रू. ७६ करोड ९३ लाख आर्जन गर्न सकेको र खुद मुनाफा ७ करोड ३६ लाख गरेको बताउनु भयो । अघिल्लो वर्ष २०७२।०७३ मा कुल मुनाफा रू. ६१ करोड २४ लाख थियो ।

राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा देखिएको मन्दी, देशको विद्यमान आर्थिक अस्थिरता, बढ्दो प्रतिस्पर्धी बजार समेत यथावत नै रहेको कठिन परिस्थितिमा पनि कर्पोरेशनले विश्वसनीय र गुणस्तरीय सेवा पुऱ्याउँदै आफ्नो कारोवारमा सकारात्मक सुधार सहित अगाडि बढेको उल्लेख गर्नुभयो । सर्वसाधारण जनतालाई सुपथ मूल्यमा अति आवश्यक वस्तुहरू सुलभ गराउने गहन सामाजिक दायित्व यस संस्थाले बहन गर्दै आएको छ । यस परिस्थितिमा आर्थिक उदारीकरण तथा खुल्ला बजार नीतिबाट सिर्जित उच्च प्रतिस्पर्धात्मक वातावरण र गहन सामाजिक उत्तरदायित्व वीच सामन्जस्य राखी आफ्नो व्यावसायिक मर्यादा कायम राख्दै र सामाजिक उत्तरदायित्वको मर्मलाई सम्मान गर्दै कर्पोरेशनले देशका आम नागरिक एवं उपभोक्ताहरूलाई उच्च गुणस्तरको वस्तुहरू उचित मूल्यमा वर्षभरी नेपाल भर उपलब्ध गराउने तर्फ प्रतिवद्ध रही

कार्य गरिरहको कुरा अध्यक्षले बताउनु भयो । उंहाले नेपालमा ५ वर्ष मुनिका ९४.५ प्रतिशत बालबालिकाले आयोडिनयुक्त नून प्रयोग गरेको जानकारी गराउनु भयो । अन्तर्राष्ट्रिय एवं आन्तरिक बजारमा देखिएको उतार चढाव बीच कर्पोरेशनले यस वर्षको शुरूको ७ महिना माघ मसान्तसम्म रू. ६ अर्ब ६६ करोडको कारोवार गरेको छ । गत वर्ष सोही अवधिमा रू.५ अर्ब ४१ करोडको कारोबार गरेको थियो ।

स्याबास्...

सांसदले लिंगदेनले जस्तो प्रतिवद्धता व्यक्त गर्न सकेनन् ।

स्यावास् सांसद राजेन्द्र लिंगेदन । यस्ता नेता नभएसम्म नेपालबाट भ्रष्टाचारको अन्त्य र शासनमा सुशासन सुरू हुनैसक्दैन ।

लिंगेदनको तर्क छ- देश विकासमा विकास गर्न कुनै कुराले रोकेको छ भने त्यो भ्रष्टचारले रोकेको छ । हामी सबैले सपथ गरौं, हामी सबैले भ्रष्टचार गरेर खानु खानु आमाको रगत खानु सरह मान्छौ भनेर भनौं ।

यस्तो हिम्मत कुनै पार्टीका कुनै एक सदस्यले पनि देखाउन सकेनन् ।

राष्ट्रिय विद्युत समस्याको निराकरणका लागि सरकारी कार्यालयहरूले नै विद्युत खपतको लागि मितव्ययिता गर्ने कदमहरु चालु राखी सर्वसाधारणलाई सुसूचित गराऔं ।

नेपाल सरकार
सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय
सूचना विभाग

सम्पादक/प्रकाशक : देवेन्द्र चुडाल • कार्यालय : बुद्धनगर, काठमाडौं • फोन : ४७८०२९५, मो. : ९८४१२५४८८५ • इमेल : abhiyan.weekly@yahoo.com • मुद्रण : सुनगाभा प्रिन्टिङ प्रेस, बागबजार